Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...гаһан 1921 оной ...абрийн 21-һээ гарана | № 96 (14116) | 1973 оной апрелиин 24, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

Адууһа малһаа абтадаг продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдахын түлөө 1973 оной нэгэдэхи кварталда аймагуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн тухай

...Байгша оной нэгэдэхи кварталай туршада адуу... малһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр ...лэдбэрилхэ, гүрэндэ элбэгээр худалдахын тү... аймагуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүры...нэй дүн хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, ...ряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, обл...профсовет **нигэжэ тогтоогоо:**

...Хурамхаанай аймагта КПСС-эй обкомой, ...Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дам...жуулгын Улаан туг, 1.500 түхэригэй мүнгэн шан барюулха. Аймаг гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 107 процент, һү — 118 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада гүрэндэ мяха — 11, һү — 18 процентээр ехэ худалдаа, бүхы адууһа малайнгаа тоо толгойе нилээд олошоруулаа.

Улаан-Үдын аймагта 1.000 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шан барюулха. Аймаг гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 81 процентээр, һү — 13, үндэгэ — 35 процентээр үлүүлэн дүүргээ, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада мяха худалдалгые — 14, һү — 5, үндэгэ — 15 процентээр дээшэлүүлжэ, адууһа малайнгаа тоо толгой олошоруулаа.

Хэжэнгын аймагта 700 түхэригэй гурбадахи мүнгэн шан барюулха. Аймаг гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 134 процент, һү — 110 процент дүүргээд, үхэр мал, хонидойнгоо тоо толгойе нилээд олошоруулаа.

Адууһа малһаа абтадаг продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха талаар Бэшүүрэй, Прибайкалиин болон Түнхэнэй аймагуудай ажахынууд һайнаар хүдэлөө гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол

СССР-эй 50 ЖЭЛЭЙ ОЙН НЭРЭМЖЭТЭ КРАСНОЯРСКА ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИ БҮТЭЭН БАЙГУУЛЬАНАЙНЬ ТҮЛӨӨ ЭРДЭМ, ТЕХНИКЫН ТАЛААР 1973 ОНОЙ ЛЕНИНСКЭ ШАН БОЛЗОРЬОО УРИД ОЛГОХО ТУХАЙ

Эрдэм ба техникээр Ленинскэ, Гүрэнэй шангуудые олгохо талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Комитедэй зууршалгые хаража үзөөд, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Красноярска гидроэлектростанци бүтээн байгуулһанайнь түлөө 1973 оной Ленинскэ шан болзорһоо урид эдэ хүнүүдтэ олгохые тогтооно:

Бочкин Андрей Ефимовичтэ — СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Красноярска гидроэлектростанциин барилгын урдын начальник; **Беляков** Александр Алексеевичтэ — СССР-эй Энергетикын ба электрофикациин министерствын эрдэм-техникын соведэй түрүүлэгшын орлогшо; **Кузминский** Сергей Сильвестровичтэ — Ленинградтахи КПСС-эй XX партсъездын нэрэмжэтэ Металлическа заводой конструкторска бюрогой начальник; **Лискун** Евгений Ефимовичтэ — СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Красноярска гидроэлектростанциин барилгын ахамад инженерэй орлогшо байһан; **Романов** Василий Васильевичтэ — Ленинградай С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Электросила» гэжэ электромашина бүтээлгын нэгэдэлэй ахамад инженер; **Хлебников** Николай Васильевичтэ — СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Красноярска гидроэлектростанциин проектын ахамад инженер.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. БРЕЖНЕВ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. КОСЫГИН.

...ҮСЭБТЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ЭРШЭТЭ ...ЖАЛАЙ ДАБШАЛТА

...3 оной нэгэдэхи кварталда СССР-эй промышленностиин гүрэнэй түсэб дүүргэлгын дүнгүүд

...3 оной — түсэбтэ та...лэй гурбадахи, шиид... жэлэй даабарие бол...нь урид дүүргэхын тү... социалис мүрысөө дэлгэ..., промышленностиин ...барилэгшэд гол шуха...най эдлэл хэрэгсэл...ые үйлэдбэрилжэ, про...ленна продукци худал... нэгэдэхи кварталайнгаа ...ажалтатайгаар дүүр...ээд СССР-эй Министр...й Соведэй дэргэдэхи ...альна Статистическэ ...лениин мэдээсэл дотор ...дэнэ. Түсэбһөө гадуур ...лиард түхэригэй про...нна продукци худал...

...ндо жэлэй нэгэдэхи ...лайхитай жэшэбэл, ...шленна үйлэдбэриин ... 6,4 процентдэ хүрэ...йна. Үнгэрһэн жэлэй ...ынхитэй сасуулхада, ...шленностьда ажалай ... 4,8 процентээр ур...

...3 оной нэгэдэхи квар...итай жэшэбэл, про...енностиин зарим һал...нууд продукци үйлэдбэ... ехэдхээ гэбэл: элект...шэ хүсэн 4 процен... түлишын промышлен... — 6 процентээр, хара ...тэ металлурги — 5 ...ээр, химиин ба неф... промышленность — ...центээр, машина бү... ба металл болбосо... — 12 процентээр, ойн ...болбосоруулгын ба цел...-саарһанай промыш... — 5 процентээр, ...ник материалнуудай ...шленность — 8 про..., хүнгэн промышлен... — 3 процентээр. эдеэ ... промышленность 1 ...ээр ехэ продукци үй...лэн гаргаа. Соёлой ...удалай. ажахын хэрэг... эд бараа, эдлэл хэ... үйлэдбэрилгэ 11 про... дээшэлһэн байна.

...э союзна, союзна-рес...нска промышленна ...министерствэнүүд, бү...она республиканууд ...айнгаа түсэб үлүү...үргэ.

...3 оной нэгэдэхи квар...бүхы орон дотөрнай ...бэрилэгдөө гэбэл: ...ын элшэ хүсэн — ...миллиард киловатт-час, ... — 100 миллион тонно, ... 59,9 миллиард кубо... шулуу нүүрһэн — 171 ... тонно, шэрэм — 23,3 ...н тонно, булад — 32,2 ... тонно, прокат — ...миллион тонно, булад ... сорго — 555 миллион ...мэрэй руда — 51.7 ...н тонно, минеральна ...үүлгэнүүд (условно ...ээр) — 17,5 миллион ... сернэ кислота — 3.7 ... тонно, синтетиче...бирхай ба пластмасса ... мянган тонно, хими...таһан — 203 мянган ... автоматизацилгын хэ...нүүд ба тэдэнэй запас ...үүд — 797 миллион түхэригэй, тоолон тодорхойлолгын техникын хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запас частьнууд — 360 миллион түхэригэй, автомобильнууд — 382,6 мянган, тракторнууд — 125 мянган, хүдөө ажахын машинанууд — 697 миллион түхэригэй, целлюлозо — 1504 мянган тонно, саарһан — 1.217 мянган тонно, цемент — 26,4 миллион тонно, бүдүүд: пумаажан бүд — 1.642 миллион дүрбэлжэн метр, ноохон бүд — 176 миллион дүрбэлжэн метр, улһан бүд — 202 миллион дүрбэлжэн метр, торгон бүд — 335 миллион дүрбэлжэн метр, оёһон хубсаһа хунар — 4,4 миллиард түхэригэй, нэхэмэл дотор хубсаһан — 227 миллион хэһэг, нэхэмэл гадар хубсаһан — 117 миллион хэһэг, арһан гутал — 172 миллион паар, мяхан (гүрэнэй нөөсэһөө) — 1891 мянган тонно, загаһаар буйлуулагдаһан эдеэ хоолой зүйл — 732 миллион түхэригэй, малай тоһон (гүрэнэй нөөсэһөө) — 184 мянган тонно, угаабариин синтетическэ хэрэгсэлнүүд — 149 мянган тонно, час — 11,5 миллион, шаажан-шабар амһарта — 202 миллион, радиоприёмник ба радиоло — 2.120 мянган, телевизор — 1.563 мянган, холодильник — 1.345 мянган, утаабариин машина — 751 мянган, мотоцикл ба мотороллер — 232 мянган, велосипед ба мотовелосипед — 1.180 мянган, мебель — 876 миллион түхэригэй.

Нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, үлүү ехээр үйлэдбэрилэгдөө гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 11 миллиард киловатт-часаар, нефть — 4,4 миллион тонноор, газ — 2,6 миллиард кубометрээр, шулуу нүүрһэн — 5 миллион тонноор, булад — 1,1 миллион тоноор, булад хоолой сорго — 33 миллион метрээр, минеральна үтэгжүүлгэ (условно единицээр) — 1,5 миллион тонноор, пластмасса ба синтетическэ дабирхай — 70 мянган тонноор, химическэ утаһан — 19 мянган тонноор, прибор, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запас частьнууд — 91 миллион түхэригөөр, тоолон тодорхойлолгын техникын хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запас частьнууд — 99 миллион түхэригөөр, автомобильнууд — 61 мянгаар, тэдэнэй дунда хүнгэн автомобильнууд — 54 мянгаар, автомобилиин запас частьнууд — 29 миллион түхэригөөр, тракторнууд — 7 мянгаар, тэдэнэй запас частьнууд — 16 миллион түхэригөөр, хүдөө ажахын машинанууд — 77 миллион түхэригөөр, хүдөө ажахын машинануудай запас частьнууд — 6,6 миллион түхэригөөр, саарһа үйлэдбэрилгэ 71 мянган тонноор ехэ болоо. Үнгэтэ ба хоморой металл, нефтехимиин ба нефть болбосоруулгын продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болоһон байна.

Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ ургаа гэбэл: бүдүүд — 48 миллион дүрбэлжэн метрээр, оёһон хубсаһа хунар — 9 миллион түхэригөөр, загаһаар буйлуулагдаһан эдеэ хоолой зүйлнүүд — 68 миллион түхэригөөр, малай тоһон — 21 мянган тонноор, кондитерскэ зүйлнүүд — 49 мянган тонноор, консервэ — 96 миллион баанхаар, шаажан-шабар амһарта — 19 миллионоор, сортовой амһарта — 8,8 миллион түхэригөөр, телевизорнүүд — 140 мянгаар, холодильнигууд — 118 мянгаар, мебель — 68 миллион түхэригөөр, угаабариин синтетическэ хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ 16 мянган тонноор ехэ болоһон байна.

Промышленность бүхы дээрээ кварталайнгаа түсэб дүүргээшье һаань, үйлэдбэреэ саашань һайжаруулха арга нөөсэнүүдээ олохон предприятинууд гүйсэд бүрин ашаглаагүй, үйлэдбэриин хүсэ нэбтэрүүлжэ ашаглалгада, хүдэлмэриин саг, түүхэй эд гаргашалгада дутагдалнууд үзэгдэжэ байһаар гээд СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Зарим предприятинууд хараалһан даабаряа дүүргээгүй. Каустическа содо, нефтеаппаратура, химическэ түхеэрэлгэ, хүнгэн, эдеэ хоолой, мяхаһүнэй ба загаһанай промышленностьда табигдаха технологическа түхеэрэлгэ, целлюлозо, картон, нэхэмэл хубсаһа хунар, арһан гутал, тоһотой һүөөр буйлуулагдаһан эдеэ хоолой зүйлнүүд, угаабариин машина ба бусад зүйлэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ даабари дутуугаар дүүргэгдэв.

Эрдэм-шэнжэлэлгын институдууд, конструкторска организацинууд. промышленна предприятинууд наука, техникэ хүгжөөлгын гол шухала асуудалнуудаар шэнжэлгэнүүдые, проектно-конструкторска, технологическа ехэ хүдэлмэри хэһэн байна.

1973 оной нэгэдэхи кварталда хэдэн шэнэ зүйлэй промышленна эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ эхилээ. Үйлэдбэридэ оньһожоруулга хэгдэһэн, автомат аппарадууд нэбтэрүүлэгдэһэн байна.

Гэбэшье эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэриингөө, эрдэм-техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ түсэбүүдээ дүүргээтүй.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар промышленна продукциин ургалтын 80 шахуу процентнь туйлагдаһан байна.

(ТАСС).

КОММУНИС СУББОТНИК — ГАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ҮЛЬГЭР ЖЭШЭЭ

ПРИБАЙКАЛИ

Энэ үдэр ВЛКСМ-эй райкомдо ехэ хүлгөөтэй байба. Аймагай табан мянган залуушуул, тэрэнэй тоодо 2 мянган 250 комсомолшууд «Улаан субботнигто» хабаадалсаба ха юм.

Байгалай леспромхозой залуушуул 90 кубометр модо бэлдээ. Тэдэнэр субботнигой жасада 1.074 түхэриг оруулаа. Мүн түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг Таловкын заводой 112 залуушуул энэ үдэр эрхим һайнаар хүдэлжэ, 900 түхэриг оруулба.

Байгалай леспромхозой жолоошодой экипажууд эндэ шалгараа. Жолоошод Д. В. Любагин, П. И. Сумкин, В. В. Смирнов болон бусад залуушуул үльгэр жэшээ харуулмаар ажаллаба.

МУХАР-ШЭБЭР

Коммунис субботнигто аймагай 9000 гаран хүн хабаадалсаба. Үглөөнэй 8 часһаа колхоз, совхозуудай таряалан, сабшалан дээгүүр «Улаан субботын» габшагай хүдэлмэри эбтэй зэтэйгээр эхилбэ.

Энэ үдэрэй туршада гурба мянган тооно наг шэбхэ таряалан хадалан дээрэ зөөгдэжэ тараагдаба. 20 мянган метр утаа хашаа бодхоогдожо, сабшалан, малай һайжаруулагдаһан бэлшээри хорёологдоо. 10 мянган һургааг отологдожо, шэрэгдээ. 10 мянган центнер хүрэнгын ороохо таряан сэбэрлэгдэбэ.

Тиихэдэ энэ үдэр таряалан дээрэһээ хуушан хүр һолоомо сулуулха, зөөхэ хүдэлмэри эмхидхэгдэбэ. Энэ ажалда һургуулинуудай һурагшад, багшанар, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, пенсионернүүд болон алба хаагшад хабаадалсаһан байна.

Тэдэнэй хүсөөр 4 мянга шахуу центнер һолоомон суглуулагдаба.

Аймагай һаалишад 430 центнер һү һаажа, 345 центнер һү гүрэндэ тушаагаа. Энэнь юрын үдэрэйхиһөө 15—20 центнерээр ехэ болоно.

Коммунис субботнигто хабаадагшад энэ үдэр хэһэн хүдэлмэриин түлөөһэн — 26 мянган түхэриг юһэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаһан байна.

Б. ЖАМБАЛОВ, манай тусхай корр.

ЗЭДЭ

Аймагай ажалшад эртэ үглөөнһөө хойшо сэдьхэлээ ехэ хүдэлэнги, зүрхэеэ хөөрэнги байба. 12 мянга 110 хүн субботнигто хабаадалсаба. Ажахы бүхэн дээрэ субботник эмхидхэхэ штабууд байгуулагданхай. Хартын управлениин хүдэлмэрилэгшэд Зэдэ мүрэн дээгүүр гараһан Зэлтэрын хүүргые заһабариба, харгынуудта хайр шулуу адхаба. Тингэжэ тэдэнэр 360 түхэриг табан жэлэй жасада оруулба.

ХЭЖЭНГЭ

Партиин райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша Б. Х. Жамбалов телефоноор нигэжэ мэдээсэбэ:

— Зургаан мянга 838 хүн субботнигто хабаадалсаба. Эдэнэр нэгэ үдэрэй туршада 21 мянган тухай түхэриг «Улаан субботнигой» жасада оруулба. Энэ үдэр 1908 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдажа, 55 модоной зайда посхоод баригдаба, 1.070 кубометр һургааг отологдожо шэрэгдээ.

Тиихэдэ Худанай леспромхозой 70-аад хүн Худанай совхозой сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргажа, посхоод бариба. Эндэ хоёр автомашина, нэгэ трактор үгтэнхэй байгаа. Мүн Хэжэнгэдэхи геологуудай партиин хүдэлмэрилэгшэд «50 лет Октября» совхозой сабшалан дээрэ шэбхэ гаргаба.

КАБАНСК

Энэ жэлэй коммунис субботнигто манай аймагай промышленна предприятинууд, барилгын газарнууд, совхозууд, эмхи зургаанууд болон бусад коллективүүд хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар бэлдээ. Тингэжэ ажалай һайндэртэ аймагай ажалшад эмхи гуримтайгаар, олоороо гараа. Хамта 31 мянга шахуу хүн зонтой 95 коллектив энэ субботнигто хабаадалсаба. Нёдондонойхиһоо 17 коллектив, 5 мянга хүн олоор гараһан зэргэтэй.

Аймагай ажалша коллективүүд субботнигой үдэр 130 мянган түхэригэй сэнтэй валовой продукци үйлэдбэрилһэн байна. Юһэдэхи табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэлгын жасада ажалшадай олоһон 35 мянган түхэриг салин хүлһэн оруулагдаба. Коммунис субботнигто Сэлэнгын ЦКК барижа байдаг барилга-хабсаралгын 8-дахи управлениин коллектив эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Эндэ 110 хүн хүдэлһэн, 19 мянган шахуу түхэригэй хүдэлмэри хэһэн байха юм.

Ю. ДМИТРИЕВ, КПСС-эй райкомой секретарь.

СЭЛЭНГЭ

ГУСИНООЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). «Улаан субботын» болохоһоо бүри хэдэн хоног урид энэ үдэр хаана, ямар предприяти, колхоз, совхоздо, организаци, эмхи зургаануудта хэды хүн хүдэлжэ, хэды шэнээн ажал хэхэб гэжэ хуу наринаар бодомжологдоһон, түсэблэгдэһэн байгаа.

Тиимэһээ манай Сэлэнгын аймаг дотор Ленинскэ коммунис субботник эмхи гуримтайгаар эхилээ. Энэ үдэр гансахан Гусиноозерск хотодо 7,9 мянган хүн коммунис субботнигто гаража хүдэлбэ. Хотын бүхы үйлсэ гудамжанууд, саад сэсэрлигүүд сэбэрлэгдээ, горитойхон барилга хэгдээ, нилээд ехэ ашаан зөөгдөө. Жэшээлхэдэ, барилгашадай хүсөөр гэр байрын болон бусад барилга дээрэ энэ үдэр бүхыдөө 78 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдэбэ.

Мүн аймагай колхоз. совхозуудташье коммунис субботнигой үдэр бригада, гүүртэ, фермэнүүдтэ эршэтэ халуун ажалай охин замхаагүй. Тэндэ бүхыдөө 3.800 гаран хүн, тиихэдэ городһоо ошоһон 1.000 гаран хүн субботнигто хабаадаа. Колхоз, совхозуудта энэ үдэр хамта 26,8 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдээ. Жэшээнь, гансахан Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо субботнигой үдэр 28 центнер һүн һаагдаа. 50 гектар сабшалантай модо, шулуун сэбэрлэгдээ, 14 га сабшалан хорёологдоо, хэдэн мянган центнер таряанай үрэһэн хордогдоо, жараад гектар паар борнойлогдоо.

М. ГОЛОВКО, аймагай субботник үнгэргэхэ штабай гэшүүн.

Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхозой луговодууд болон механизаторнууд таряалан, нуга сабшалан һайжаруулха габшагай хоёр һарые эмхи гуримтайгаар үнгэргэнэ. Ажахын нэгэдэхи отделениин механизаторнууд энэ талаар ехэ ажал бүтээбэ. Һүүлэй мэдээгээр эндэ 700 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаһан, 320 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаһан, 150 гектар сабшалан модо шулуунһаа сэбэрлэгдэһэн. Ажахын дүршэлтэй механизаторнууд Иван Прокопьевич Власов, Петр Семёнович Яковлев гэгшэд тус станцине һайнаар хүдэлгэнэ.

Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) И. П. Власов, П. С. Яковлев гэгшэд ажаллажа байна.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

...ГОРОХ ...УУЛЖА ...РАХА

Уржадэр Байгалай совхозой Елань тосхоной клуб тойрон ехэл хүлгөөтэй байба. Газаагуурнь хүнгэн автомашинанууд, автобусууд һүндэлдэнэ. Клуб дотор республикын колхоз, совхозуудһаа ерэһэн главна агрономууд сутларжа, горох ургуулха дүршэлтэй танилсана.

Семинар дээрэ Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник **А. А. Данько,** Байгалай совхозой главна агроном **И. А. Аленечев** гэгшэд элидхэл хэжэ, нютагтаа яажа горох ехээр таридаг, тэрэнэй тогтууритай баян ургаса абадаг болоһон тухайгаа тоггоо.

Семинарта КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын таһагые даагшын орлогшо **Б. Н. Николаев,** республикын Хүдөө ажахын министерствын главна агроном **П. М. Сапрыкин** гэгшэд хабаадажа, үгэ хэлэһэн байна.

Һүүлээрнь семинарта хабаадагшад горох тариха, ургасын хойноһоо харууһалха, ургаса хуряаха техникэтэй танилсаа. Байгалай совхозой Еланиин отделениин 1-дэхи бригадын механизатор **И. М. Клеменин** эдэ бүхы машинануудые яажа хэрэглэдэг тухай суглараагшадта хөөрэжэ үгөө.

Б. ГЫЛЫКОВ, манай тусхай корр.

БУРЯАДАЙ КОМПОЗИТОРНУУДАЙ ХОЛБООНОЙ VII ПЛЕНУМ

Уржадэр Улаан-Үдэ хотымнай оперо, баледэй театр соо Буряадай композиторнуудай холбооной долоодохи пленум хүдэлмэреэ эхилбэ. Энэ пленум хадаа Буряадай АССР-эй тогтоогдоһоор 50 жэлэй ойдо зорюулагдана.

Пленумэй үедэ Буряадай композиторнуудай оперо, баледүүд табигдажа, зохёолнуудынь гүйсэдхэгдэхэ юм. Богонёор хэлэхэдэ, Буряадаймнай хүгжэмэй хүгжэлтэ тухай ехэ хөөрэлдөөн болохо.

Буряадай хүгжэм гэзшэ үнгэрһэн 50 жэл соо ехэхэн хүгжэлтэеэ абаа. Арадай юрын дуунуудһаа эхилһэн энэ хүгжэм мүнөөнэй жанрнууд — оперо, балет, оратори, симфоническа поэмэ хүрэтэр хүгжөө. Буряадай композиторнуудай эрхим зохёолнууд театрай, симфоническа, камерна репертуарта эзэлхэл һуурияа эзэлэнхэй. Буряад үндэһэ яһатанай хүгжэмэй хүгжэлтэ тухай хэлэхэ зуураа, энэ хүгжэлтэдэ ехэ туһа нэмэри оруулһан хүнүүдые мартажа болохогүй. Эдэмнай хэд бэ гэбэл, композиторнууд Р. М. Глиэр, П. М. Берлинский, В. Д. Обыденная, Н. Н. Тихонов, В. И. Морошкин, М. П. Фролов, С. Н. Ряузов, Л. К. Книппер болон бусадай нэрэнүүдые эндэ дурдамаар.

...Апрелиин 22-ой үдэшэ оперо, баледэй театр соо хүн олоороо сугларба.

Буряадай композиторнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшэ Б. Б. Ямпилов сценэ дээрэ гаража, композиторнуудай холбооной долоодохи пленумэй нээгдэһэн тухай тобшохон мэдээсэл хэбэ.

Һүүлээрнь Ж. Батуевай «Газарай хүбүүн» гэһэн балет табигдаба. Энэ балет хадаа буряад арадай «Гэсэр» гэһэн үльгэрэй аялгаар бэшэгдэһэн. Буряадай мэдээжэ драматург Н. Г. Балдано либреттыень бэшээ. Тиихэдэ Буряадай искусствын габьяата ажал ябуулагша, РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат М. Заславский баледые табяа.

...Хилэн хүшэгэ аалихан нээгдэнэ. Һүр жабхаланта хүгжэм зэдэлнэ. «Газарай хүбүүн» гэһэн балет эхилбэ.

Баледэй гол рольнуудта артист А. Павленко, СССР-эй арадай артистка Л. Сахьянова, Буряадай АССР-эй габьяата артист Б. Васильев болон бусад наадана.

Пленумэй түрүүшын үдэр ингэжэ дүүрэбэ.

Үсэгэлдэр Буряадай телевидениин болон радио-дамжуулгын комитедэй байшан соо концерт болобо. Энэмнай юуб гэбэл, магнитофоной миндаһан дээрэ бэшэгдэһэн зохёолнуудые шагналган болобо. Ж. Батуевай «Колхозой сюитэ», Б. Ямпиловай «Һалбаран ургаһан нютаг» гэһэн симфоническа сюитэ, Д. Аюшеевэй гурбан дуун, «Аха дүүнэр». «Анда нүхэд» гэһэн оперонуудһаа хэһэгүүд, А. Андреевэй «Би коммунистби», «Түрүүшын комсомол поэт Мүнхэ-Саридак тухай баллада». Ч. Павловай «Дуулим Буряадаа дуулан магтая», «Инагай захяа», Б. Цырендашиевай «Сэлэнгэ», С. Манжигеевэй «Яралтай харгы», «Үлгын дуун», Ю. Ирдынеевэй «Ушардаг һайш намтайгаа», «Уян сэдьхэл» гэһэн дуунууд шагнагдаба.

Үдэшэлэн оперо, баледэй театр соо ехэ концерт болоо. Дуушад К. Базарсадаев, К. Иванова, И. Кузьмина, Л. Линховоин, К. Миткинов, С. Раднаев, Л. Шоболов, Л. Юрченко, скрипач В. Корнаков гэгшэд Буряадай композиторнуудай дуунуудые дуулаба. зохёолнуудыень гүйсэдхэбэ.

Буряадай композиторнуудай холбооной долоодохи энэ пленумдэ олон айлшад хабаадалсана. Эдэмнай хэд бэ гэбэл, РСФСР-эй композиторнуудай холбооной секретарь, Чувашай АССР-эй композиторнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшэ Ф. М. Лукин, РСФСР-эй композиторнуудай холбооной секретарь, Новосибирскын композиторнуудай отделениин түрүүлэгшэ Г. Н. Иванов, РСФСР-эй культурын министерствын хүгжэмэй редактор, композитор И. Г. Болдыров, композитор С. Н. Ряузов, композитор Л. И. Израйлевич, РСФСР-эй композиторнуудай холбооной зохёохы ажалай-эмхидхэлэй комиссиин түрүүлэгшэ А. А. Бузовкин болон бусад болоно.

Пленум хүдэлмэриеэ үргэлжэлһөөр.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ—ҮРГЭН ДЭЛИСЭ

НҮЛӨӨ ЕХЭТЭЙ БОЛГОХО

Социалис үйлэдбэрине ударидаха, ажалшадые хүмүүжүүлхэ гэhэн мүрысөөнэй гайхамшаг үүргые дээшэлүүлхэ, бүри тодорхой удхатай болгохо тухайда партиин организацинууд, партийна хүдэлмэрилэгшэд оролдодог, бодомжолдог байнабди. Тиимэhээ социалис мүрысөөе hайнаар эмхидхэдэг партийна организацинуудай зарим тэды дүршэл тухайда хөөрэхэ тоотохо хүсэлэн бии.

Промышленна предприятинуудта, барилгануудта, колхоз болон совхозуудта ажалай эмхидхэл hайжаруулха, үйлэдбэри улам нарижуулха гэhэн дурадхалнуудые ажалшад оруулдаг болонхой. Эдээнэй гол удха ямар бэ гэхэдэ, шэнэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ үйлэдбэрине олзо ехэтэй, аша үрэ ехэтэй болгохын тулада шэнэ алхам хэхэ, бүхэли гаргадаг продукциингаа шанар hайжаруулхын, алмалта, арьбалалтын хуули наринаар сахиха гэhэн удхатай юм.

Партиин организацинууд хүдэлмэрилэгшэд болон колхозниигуудай, инженернэ-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон алба хаагшадай дунда социалис мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада политическэ болон эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг, үзэл сурталай элдэб мэдэсэ зэбсэгүүдые хэрэглэдэг байна.

Мүнөө Буряадай автономито Совет социалис республикын 50 жэлэй ойе угтуулан, манай аймагай промышленна предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай ажалшадай үүсхэлтэ ажалшад шэнэ шатада гаранхай гэжэ хэлэлтэй. Түсэбөөр хараалагдаhанhаа орходоо продукци худалдаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар үшөө ехэ уялганууд абтанхай. Имагтал ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын ашаар продукци үйлэдбэрилхэ абалга 2 процентээр ехэ болохо хараатай. Ушар иимэhээ ажалай коллектив бүхэнэй, хүдэлмэришэн бүхэнэй, инженер, техник бүхэнэй абаhан социалис уялганууд дүүргэлгын түлөө тэмсэхэ гээшэ партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай шухалын шухала хэрэг болоод байна.

Социалис мүрысөөнэй хүсэ нүлөөн гээшэ юунhээ дулдыданаб гэхэдэ, уялганууд, нэгэ талаhаа, дүүргэжэ боломоор аад, бодото байдалhаа үндэhэлэгдэhэн байха ёhотой, нүгөө талаhаа, хүнгэхэнөөр дүүргэхээр бэшэ, харин бүхы арга боломжонуудаа сүм хэрэглэхээр байха зэргэтэй. Ажалшан бүхэнэй туд тудтаашье абаhан, коллективэйшье уялганuудые үргэнөөр харуулха гэжэ оролдонобди. Коллективүүдэй суглаанууд дээгүүр эдэ уялганууд зүбшэгдэнхэй, ханын газетэнүүдтэ гаргагдана, аймагайнгаа радиогоор дамжуулагдаа.

Мүрысөөнэй дүрим зүбөөр, тодоор зохёохо гээшэ тон шухала. Мүрысөөнэй дүнгүүдые саг сагта ходо гаргажа байха, илагшадые урмашуулха, эдэ дүнгүүдыень олондо үргэнөөр харуулха, түйлаhан дүнгүүдыень хаража, сасуулжа үзэхэ — иигэжэ мүрысөө эмхидхэхые оролдогдодог байна. Иигэбэл мүрысөөн болбол олониитые хабаадуулха, үүсхэл гаргаха, урилдан хүдэлхэ хүсэл зондо түрүүлдэгынь ойлгосотой.

Хандагатайн леспромхозой партийна организациин дүй дүршэл энэ талаараа hонирхолтой байна. Цехүүд болон участогуудтахи хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ абаhан уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүдые ходо гаргаад, үгэдөө хүрэhэн зоной нэрэ сонсхогдог, гоёор бэшээд, олоной ябадаг газарта үлгэгдэдэг байна. Гэзгэжэ, коллективээ хойноо татагша сатарын гатэзгэнүүдтэ ха шүүмжэлүүлдэг гуримтай. Леспромхозой үнинэй хүдэлмэришэд гэзгэдэгшэдтэ туhалха талаар ехэ ажал ябуулдаг, залуу хүдэлмэришэдые шефтээ абадаг байна.

Түрүү дүй дүршэлэй дэлгэрүүлхэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ hаналаа табигдаад юм. Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, коммунист Алексей Павлович Кудряшовай даадаг Хандагатайн леспромхозой бага комплексно бригадын үүсхэл — үйлэдбэриин зургаан үдэрэй даабарине табан үдэр соо дүүргэхэ гээшэнь леспромхозойн бүхы хүдэлмэришэдэй үргэнөөр дэмжэжэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй үйлэ хэрэгүүдые Хандагатайда дэмжэжэ шададаг, нүхэр ёноной, бэе бэедээ туhалха, коллектив бүхэндөө бэе — эрилтэ ехэтэй байха — иигэжэ хүдэлхэдэ, зохисотой эрхэ байдал эндэ байгуулагдаа, шададаг илангаяа hайшаалтай байна.

Байгша оной нэгэдэхи кварталай ажалайн дүнгүүд дээрэ дурсагдагша гэршэлэн тодоруулна. Продукци худалдаха түсэб 104,3 процент дүүргэгдэ, 140 мянган түхэригэй продукци түсэбhөө гадуур худалдагдаа. 2700 кубометр модон, 8100 кубометр барилгын модон түсэбhөө гадуур шэрэгдэhэн байна. Түсэбhөө гадуур 1100 кубометр модон хюрөөдэгдэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци социалис мүрысөө мүн лэ hонирхолтойгоор эмхидхэнхэй. Эндэ тусхай түб (штаб) байгуулагданхай. Мүрысөө үдэр бүри хүтэлбэрилхэ хэрэгтэнь партиин бюро тус штаб туhалдаг юм. Мүрысөөнэй үдэр илагшад зохюулжа, колхозой түб hууриин дахи аалдар солын туг үргэлдэг гуримтай. hара бүриин бюллетень гаргагдана. Долоон хоног соо. hара соо. квартал соо hаалишадай haahaн hүн эндэ харуулагдадаг. «Колос» гэжэ ханын газетэ ходо гаргагдана, моральна, материальна урмашуулга шадамараар хэрэглэгдэнэ. Мүрысөөндэ илагшадай нэрэ Хүндэлэлэй самбарта, Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэдэг, Хүндэлэлэй грамотануудтайгаар үнэтэ бэлэгүүд эдээндэ барюулагдадаг байна.

Социалис мүрысөө шадамараар эмхидхэhэнэй ашаар колхозой hү hаалиин хоёр фермэ, хонишодой олон отара болон звеноонууд абаhан уялгануудаа сүм дүүргэжэ шадаа. Жэшээнь, нэгэдэхи фермын бүхы (даагшань нүхэр Максарова) hаалишад үнгэрэгшэ жэлдэ абаhан уялгануудаа бэелүүлhэн байна. 1972 ондо эндэхи hаалишад үнеэн бүриhөө 2366 килограмм hү hаагаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус фермэ эрхим ажалайнгаа түлөө гурба дахин партиин райкомой, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг абаа hэн. СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ энэ фермын коллектив партиин обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. Мүнөө жэлэйшье эхинhээ тус фермын hаалишад ажалайнгаа эршэ hуладхаагүй, hү hаали элбэгтэйнүүд ябанад.

Шэнэ-Бэрээнэй заhабарилгын заводто мүрысөө эмхидхэхэ талаар hонирхолтой юумэн олон. Заводой бүхы цехүүдтэ мүрысөөнэй булангууд гоёор түхеэрэгдэнхэй. Харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые гоёор зуража, hиилэжэ хадана, эдэнь хүнэй анхарал татамаар. Заводой коллектив мүрысөөндэ оролсонхой, 1070 хүдэлмэрилэгшэд тус тустаа уялга абанхай. Тракторай двигательнүүдые заhабарилдаг мастерай участок «табан үдэрэй даабарине дүрбэн үдэр соо дүүргэхэ» гэhэн үүсхэл аймаг дотороо гаргаа hэн. Эдэнэр хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, уялгаяа дүүргэжэ ябанад. Тракторай 85 двигатель заhабарилха түсэбтэй аад, 90-иень заhажа шадаа.

Манай аймагай промышленностиин, хүдөө ажахын үйлэдбэриин эрхим хүнүүд 1973 оной түсэб дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ ябана. Хандагатайн леспромхозой бага комплексно бригадын солото бригадир А. П. Кудряшов табан жэлэй түсэб дүрбэн жэлдэ дүүргэхэ гэhэн үүсхэл гарганхай. Бүлюутын уурхайн хүдэлмэришэн А. К. Ложкин, Онохойн модоной комбинадай модо хюрөөдэдэг цехэй хүдэлмэришэн В. Е. Гарбуз, Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд Ю. И. Кавелин, Д. Т. Нагуманов, hү ехээр hаадаг чемпионууд: «Гигант» колхозой hаалишад П. П. Павлова, Ф. Т. Бородина, Эрхирэгэй совхозой hаалишан Д. Г. Ширапцынгеева, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үхэршэд С. И. Никитин, Д. А. Раднаев болон бусадые тоолохо болоо hаа, олон даа. Зуун эхэ хонин бүриhөө 100 хурьга абаhан, абахын түлөө тэмсэгшэд олон. XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишон нүхэр Цыренов, Онохойн совхозой А. Е. Потёмкин, С. Е. Козлов, И. В. Устинов, В. С. Козлов, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Х. Б. Цырендоржиева, Эрхирэгэй совхозой И. М. Евсюков болон бусад социалис мүрысөө улам дэлисэтэй, улам дабшасатай болгоно. Эдэнэр эрхим ажалайнгаа жэшээгээр аймагай ажалшадые шэнэ амжалтада зоригжуулан дахуулна.

Түрүү зоной үүсхэл үргэнөөр харуулха гээшэдэ ехэ hаналаа табидаг байнабди. Түрүү дүй дүршэл согсолжо, дэлгэрүүлхын тулада тусхай хуудаhануудые, тусхай плакадуудые хэблэжэ гаргадаг байнабди. «Впеpед» гэжэ аймагай газетэ энэ талаар оролдодог. hаалишадай, хонишодой социалис мүрысөөнэй дүнгүүд саг сагтаа газетын хуудаhануудта гаргагдадаг, социалис уялгануудые дүүргэлгын хахад жэлэй, жэлэй дүнгүүд эндэ мүн лэ харуулагдадаг байна. Аймагай эрхим хүнүүд тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэдэг юм.

Социалис мүрысөө харуулха, түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ коллективүүдтэхи хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолжо сасуулха талаар соёлой эмхи зургаануд ехэ арга боломжонуудтай гээшэ. Онохойн, Хандагатайн соёлой байшангуудта, автомобиль заhабарилдаг Элхиин заводой клубта, Хуушан-Бэрээн гэжэ hууриин клубта энэ талаар яhала ехэ юумэн хэгдэжэ байнхай. Плакадууд, сахилгаан хуудаhанууд гоёор гаргагдана. үйлэдбэриин ветерануудай, түрүүшүүлэй дүрэ зурагуудые томонуудаар буулгажа хаданхай, «Ойн баярые угтуулан» гэhэн стенд гоёор зуража түхеэрэгдэнхэй. Тусхай темэнүүдээр үдэшэнүүд үнгэргэгдэнэ, «хүдэлмэришэн ангиин бүлэдэ» оролгодо зорюулагдаhан ёhолол хэгдэдэг байна.

Түрүүшүүлэй слёдуудые үнгэргэхэ хэрэгтэ эдэ предприятинуудай партийна комитедүүд соёлой байшангуудай эдэбхитэдые хабаадуулдаг, эдэ хэмжээ ябуулгануудай түсэб эртээнhээ зохёожо, гол удхыень найруулдаг байна. Иигэhэнэй ашаар эдэ хэмжээнүүдынь яhалашье hонирхолтойгоор, уран хурсаар үнгэрдэг гэжэ ажаглагданхай.

Социалис мүрысөөн гээшэмнай түхэл маягаараа творческо хэрэг мүн болоно. Энээндэ ёhын тэдысэ, хайша хэрэгээр, хамаагүйгөөр хандажа болохогүй байhаниинь бүгэдэндэ эли. Мүрысөөе аша ехэтэй болгохо тухайда бодомжологдоно, оролдогдоно гээшэ гэжэ үшөө дахин дабтая. Хэды иигээшье hаа, мүрысөөндэ тохёолдодог дутагдалнуудые сүм усадхаабди гэхэ аргагүй байгдана. Зарим коллективүүдтэ, цехүүд болон бригадануудта ажалшадай мүрысөөндэ ёhын тэдысэ, хайша хэрэгээр хандаха ябадал үзэгдэhөөр. Хэлэhэн үгэдөө хүрэдэггүй, абаhан уялгаяа дүүргэдэггүй, тиигэд гээд, эршэ хүсэеэ гаргангүй хүдэлдэг зонууд дайралдадаг байна. Жэшээнь, Онохойн, Эрхирэгэй, Тайлсын совхозуудай олон малшад абаhан уялгануудаа дүүргээгүй. Эдэ ажахынуудта ажалай эмхидхэл hула, ажалай сагхии талаар hалгаха ябадал үзэгдэhөөр.

Эдэ болон мүн бусадшье ажахынуудай партийна комитедүүд ажалай саг хиидэ hалгаха ябадалтай, журам эбдэгшэдтэй эрид тэмсэл ябуулнагүй. Мүн мүрысэгшэдые моральна талаhаань урмашуулха ябадал сэгнэхэгүй, мүрысөөнэй дүнгүүдые саг сагтань гаргадаггүй ушар үзэгдэhөөр. Тохёолдоhон алдуунуудые хаража, шүүжэ үзэнэгүй, удаадахи hарада ажалаа hайжаруулха хэмжээнүүд саг соогоо зохёогдоногүй. Эдэ мэтын дутагдалнуудай гэмээр абаhан уялганууд дүүргэгдэнэгүй. Жэшээнь, дээрэ дурсагдагша ажахынууд гүрэндэ мяха, hү худалдаха байгша оной нэгэдэхи кварталай түсэб дүүргээгүй.

1973 оной арадай ажахын түсэб болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол дотор заагдаhанай ёhoор, социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэг улам hайжаруулха гэжэ промышленна предприятинуудай, барилга болон транспортын, колхоз болон совхозуудай партийна организацинуудые партиин райком шэглүүлдэг байна.

Шэнэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ олон зорилгонууд шиидхэгдэхэ ёhотой гэжэ аймагай коммунистнууд, бүхы ажалшад hайса мэдэжэ байна. Цех бүхэн, бригада бүхэн, хонишодой отара болон бригада бүхэнэй үйлэдбэриин нөөсэнүүдые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхын, хүсэеэ, хаба шадалаа хэрэглэхын тулада ехэ юумэн хэгдэхэ ёhотой гэжэ ойлгонобди. 1973 оной социалис уялгануудые сүм дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ зорюулхын, үүсхэл дэлгэрүүлхын тула оролдонобди.

Д. САНЖИМИТЫПОВ,
КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь.

hаяхан Худанай совхозой түб—Могсохондо Хэжэнгын аймагай механизаторнуудай зүблөөн боложо үнгэрөө. Эндэ сугларгашад саашанхи зорилгонуудаа хараалба. Чисаанын совхозой тракторна-таряан ажалай бригадын механизаторнууд үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриhөө 10 центнер ороохо хуряажа, ажахы дотороо түрүү hуури эзэлhэн юм. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ тус бригадын коллектив гектар бүриhөө 12 центнер ороохо хуряажа абаха социалис уялгатай.

Загаhатын совхозой механизаторнууд энэ жэлэй хабарай тарилгые эмхи гуримтайгаар захалха гэжэ шиидhэн юм. Энэ халуун хаhада хүдэлгэгдэхэ оньhон техникэ түгэс бэлэн болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Загаhатын совхозой механик А. С. Натаев, «50 лет Октября» совхозой кукурузашан П. Гончаров, Чисаанын совхозой тракторна-таряан ажалай бригадын бригадир А. К. Елистратов, мүн энэ ажахын лугомелиоративна отрядай бульдозерист П. А. Ив... гэгшэд.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХАБАРТАА САБШАЛАН ДЭЭРЭ ХЭГДЭХЭ ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

МЭРГЭЖЭЛТЫН ЗҮБШЭЛ

АЖАХЫ БҮХЭНДЭ тэжээл элбэгээр бэлэдхэжэ, малай, шубуунай үүлтэр hайжаруулжа, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, тоо толгойень олошоруулха зорилго КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд соо тодорхойгоор хараалагданхай.

Манай республикын эрхэ байдалда сабшалан, бэлшээри мал үсхэбэрилгэдэ шиидхэхы үүргэтэй. Республикымнай олохон ажахынууд сабшалангаа наг шэбхээр үтэгжүүлжэ, баян ургаса абадаг дүй дүршэлтэй. Мүнөө үедэшье сабшалан, бэлшээриин ногоо hайжаруулха, тэндэ наг шэбхэ гаргаха, минеральна үтэгжүүлгэ тарааха болон бусад хүдэлмэри оньhожоруулха, тэндэхи агротехникые нарижуулан гуримшуулха талаар ехэ юумэ хэгдэнэ.

Нуга сабшалан hайжаруулха хүдэлмэри гол түлэб хабартаа ябуулагдадаг гээшэ. Тиимэhээ тэрэниие саг соонь, hайн шанартайгаар хэхэ шухала.

Хабартаа тэндэ ямар хүдэлмэри хэгдэхэ болоноб?

Нэн түрүүн сабшалангаа шулуу шохойhоо, бургааhа түгсүүлhээ сэбэрлэхэ болоно. Энэ хүдэлмэри нарин hайнаар ябуулбал, үбhэ хуряаха үедэ тодхор ушаруулагдахагүй, косилка болон бусад машинануудые hаадгүйгөөр хүдэлгэхэ арга олгогдохо байна.

Нэгэн доро уhалууриин түхеэрэлгэнүүдые сэбэрлэхэ, заhабарилха, ханаабууд дээгүүр гараhан хүүргэ, дугынуудые ябталан заhаха, хаалта боолтонуудые, уhа хубаарилха түхеэрэлгэнүүдые бүхыдэнь бэлэн болгохо шухала.

Энэ жэлдэ хабарай хагсуугай унжагайрhые, хүрьhэндэ намартаа шингэй бага шэнгэhые хараадаа абажа, газар уhалха хүдэлмэридэ нарин hайнаар бэлдэхэ эрилтэ табигдана. Энэ хүдэлмэриие заахашье гэдэргэ татажа болохогүй.

Урда сагhаа хойшо хабартаа гол горхонуудые мүльhөөр хахаажа, эрье шадарай газар бүхыдэнь уhалха арга хэрэглэгдэдэг гээшэ. Энээниие байгша ондо хаа хаанагүй хэрэглэхэ шухала.

Гэхэтэй хамта, бүлүүр станцинуудые хүдэлгэжэ, гол горхонуудhаа, нуур сөөрэмүүдhээ уhа гаргажа, уhалагдадаг газараа үргэдхэхэ арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэхэ хэрэгтэй.

ЭРДЭМТЭДЭЙ шэнжэлгэhээ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлhөө харахада, сабшалан, бэлшээриие, гурба дахин уhалхада, ехэ ургаса үгэдэг гэжэ элирүүлэгдэhэн байна. Жэшээнь, уhалагдаагүй сабшалан дээрэhээ гектарай 6.2 центнер үбhэнэй абтахада, нэгэ уhалагдаhан газарhаа гектарай 8.9, хоёр уhалагдаhан — 17,5, гурба ундалуулhан газарhаа 24.7 центнер үбhэн хуряагдана гэхэ гү, али энэнь уhалагдаагүйhөө 4 дахин ехэ болоно бшуу. Энэмнай ямаршье үтэгжүүлгэ гаргагдаагүй сабшалан дээрэ үзэгдэнэ. Хэрбээ энэ сабшалангые hайса үтэгжүүлээд, хоёр-гурба дахин уhалбал, гектарай 50—70 центнер үбhэн абтаха жэшээтэй. Иимэ ургаса агротехническэ бүхы эрилтэнүүдые наринаар баримталhанhаа дулдыдаха юм.

Дүршэл шадабаритай луговодуудтал адли, хабартаа уhанай элбэг байхада эгээн холынгоо сабшалангые уhалха гэжэ оролдохо байна. Тиигэжэ ханаабууд соо уhанай хүсэтэйгөөр урдажа байхада, газараа хүсэдөөр уhалжа абаха арга олгогдохо бшуу.

Газар уhалжа байхадаа, хүрьhые жэгдэ hайнаар шиигтүүлхые оролдохо хэрэгтэй. Нэгэшье добо газарые хуурайгаар үлөөнгүйгөөр, хонхор газарта уhа тогтоонгүйгөөр уhалхада, шадабари хэрэгтэй гээшэ. Түрүүшүүлэй адли хонхор газарнуудаа тойруулжа, наг шэбхээр гү, али шоройгоор хаалтануудые хэхэ, добо тээшэ уhа гүйлгэхэ hубагуудые татажа үгэхэ хэрэгтэй.

Хэрбээ эдэ бүхы аргануудые хэрэглээд байхада, хонхосог газарта уhанай тогтобол, тэрэниие уhа сасадаг машинаар hоруулжа абахада болохо гээшэ. Тэндэhээ абтаhан уhаар добо газарые ундалуулжа болохо.

Хабартаа уhанай түлэг ябажа байха үедэ сабшалан, бэлшээриеэ уhалха хүдэлмэреэ үдэр hүнигүй эмхидхэхэ шухала.

Газараа уhалжа байха зуураа, сабшалан дээрэхи hөөг бургааhа, дэгнүүл дошонуудые үгы хэхэ гэжэ оролдохо байна. Сабшалангай хүрьhые иигэжэ тэгшэлхэдэ, намартаа үбhэ хуряахада зохид боложо үгэхэ. ногоон гээлтэдэ орохогүй болоно. Хэрбээ иимэ hөөгүүдэй үсөөн (гектар дээрэ 10—15 hөөг) байбал, тэрэниие гараараа сабшажа, үгы хэхэдэ болохо юм. Тиихэдээ газарай нюруунhаа 20—25 сантиметр доогуур малтажа, үндэhыень сабшалсажа хаяха ушартай. Тиигээр лэ тэрэ нүхэеэ шоройгоор жэгдэлжэрхихэ байна. hөөг бургааhануудай олон байбал, тусхай машинануудые, бульдозернуудые хэрэглэжэ, мүн хүсэ ехэтэй тракторaар зүдхүүлжэ, үндэhөөрнь урбуулжа абахада зохид. Тэрэ hөөг модонуудаа ургасада тойбо татахагүй газарта суггуулжа, обоолхо эрилтэтэй.

hөөг модонуудhаа сэбэрлэгдэhэн газараа нягтаруулан даража, тэндээ элдэб ногоонуудай үрэhэ обёостой холижо тарихада, зохид юм. Тиихэдээ дүрбэлжэн метр бүхэндэ олон жэлэй ногооной хоёр-гурбан грамм үрэhэ, 15—20 грамм обёос тариха байна. Хэрбээ олон жэлэй ногооной үрэhэгүй байбал, сомоогой оёорто унаhан ногооной үрэhэ суглуулжа, хэрэглэхэдэ болохо. Үдхэн шугы бургааhа үгы хэхын тула химическэ зүйлнүүдые хэрэглэдэг. Түрүүшынхеэ тиимэ хоро бургааhанай гүлгэлжэ байха үедэ гү, али набшаhанай hая бултайжа байхада, хэрэглэхэдэ зохид.

Дэгнүүлнүүдэй үсөөн байбал, тэрэниие гараараа абажа хаяхада болохо. Хэрбээ тэдэнэй олон, сабшалангай 25—35 процентые эзэлhэн байгаа hаань, тэрэниие үндэhөөрнь hайжаруулдаг байха юм. Дэгнүүлнүүдые элдэб аргаар үгы хэжэ болохо. Гол түлэб рельсээр хэhэн хамуур, дисктэй лущильник, борной хэрэглэгдэдэг. Элдэб намаа ногоо ургаhан үндэр дэгнүүлнүүдые дисктэй борнойгоор гү, али фрезерээр усадхадаг юм. Тиимэ ногоо ургаhан дэгнүүлые жэгдэлхын тула уридшалан хагдыень галдажа үгэдэг.

Дэгнүүл отологдоhон газарые заабол уhа эюулhэн хүндэ катогоор нягтаруулан даража үгэхэ хэрэгтэй. Эдэ хүдэлмэри апрелиин hүүл, майн эхеэр дүүргэгдэхэ ушартай. Мүн энэ болзорто сабшалангай хүбхэжэhэн хүрьhэ борнойлхо хүдэлмэри дүүргэгдэхэ ёhотой.

САБШАЛАНГАЙ ногоо шэнэдхэн hайжаруулха хүдэлмэриие хабартаа хэхэдэ болохо юм. Хэрбээ сабшалан дээрэ hайн ногоонуудай багаар үлдэhэн байбал, тиимэ ургаса багатай газарта БДТ-2,2 түхэлэй дисктэй хүндэ борной 2—3 дахин ябуулха гү, али 1—2 дахин фрез ябуулжа, хүрьhыень 8—10 сантиметр гүнзэгыгөөр элдүүрилжэ үгэдэг байна. Энэ хүдэлмэриие хэhэнэй hүүлээр мүн лэ хүрьhыень хүндэ катогоор нягтаруулжа үгэдэг. Мүн ногооной hайнаар ургахын тула, илангаяа хужартайшаг газарта, гектарай 10—15 тонно наг шэбхэ жэгдээр тараажа үгэхэдэ hайн.

Үбhэ ногооной баян ургаса абахын тула үтэгжүүлгэ хэрэглэхэ шухала гэжэ эрдэмтэд болон ажалай түрүүшүүл гэршэлжэ үгэнхэй. Апрель hарада, майн 5—10-haa оройтуулангүйгөөр сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, тэрэниие тараaха, жэжэлхэ хүдэлмэри хэжэ дүүргэхэ байна. Эгээн түрүүн уhалагдадаг сабшалан үтэгжүүлэгдэхэ зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, уhалагдадаг лэ газарта үтэгжүүлгэ аша үрэеэ хүсэдөөр харуулдаг байна.

Жэлдээ гектар бүриhөө 25—30 центнер, тэрэнhээшье дээшэ ургаса абажа байхын тула 4—5 жэл болоод лэ тэрэнээ наг шэбхээр үтэгжүүлхэ болоно. Үхэрэй шэбхэ гектар бүридэ 30—40 тонно, хониной шэбхэ 20—30 тонно гаргахада hайн. Нимгэн хүрьhэтэй, дороо хайр шулуутай газарта энэ нормоhоо 30—40 процент ехэ шэбхэ гаргахада зохид.

Эрдэмтэ М. А. Рампиловагай зааhанай ёhoор, сабшалан дээрэ жэгдээр тараагдаhан наг шэбхэ БДТ-2, 5-А түхэлэй дисктэй хүндэ борнойгоор 2—3 дахин элдүүрилэгдэжэ, наг шэбхэ хүрьhэндэ 13—15 сантиметр гүнзэгыгөөр оруулагдана. Борнойлжо дүүргэhээр уhа эюулэгдэдэг хүндэ каток ябуулха байна. Энэ ушарта hайн шанартай хяаг мэтэ ногоон элбэгжэжэ, ожорhон, нарhан үбhэн гэхэ мэтэ муу ногоонууд тэндэhээ хулжадаг байха юм.

Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станци 1965—1968 онуудта хужарлиг газарые hайн сабшалан болгохо хүдэлмэри ябуулhан байна. Энэ ушарта наг шэбхые дисктэй борнойгоор газарай хүрьhэндэ шэнгээжэ үгэхэдэ, эгээн ехэ ургаса абтаhан байна.

Аспирант, Б. Т. Аюровай 1970 ондо Иволгын ОПХ-гай III отделенидэ иимэ арга хэрэглэhэн газарта туршалга хэжэ үзэхэдэ, түрүүшынгөө жэлдэ hайн үрэ дүн харуулаа. Гектар бүридэ 3... наг шэбхэ гаргаад, та... жэгдээр бутаруулжа... гектар бүриhөө 24.7... үбhэн абтаа. Мүн... нээн наг шэбхэ жэгдэ... раагаад, дисктэй бор... хүрьhэндэ оруулжа... гектарай 31 центнер... хуряагдаhан байна.

МАЛАЙ ферм... холо газарта уh... сабшалан дээрэ гекта... тонно наг шэбхэ т... тэндэ минеральна үт... гэ оруулалсахада, h... шоо. Энэ ушарта үбhэ... ной ургаса гектарай 1... центнерээр дээшэлдэг юм.

Бүхы үтэгжүү... хабартаа. ногооной ург... урид тараагдадат. ... хүдэлмэриие түргэдхэ... ла мүнөө үедэ. саhа... лажа байха сагта ми... на үтэгжүүлгэ тараа... лохо.

Гектар бүридэ 60-... лограмм аммиагай ... шалангай хүрьhэндэ ... хада hайн. Тэрэниие ... гай уhа оруулха түх... тэй КРН-4,2 түхэлэй ... тиватораар хүрьhэндэ ... гээхэдэ hайн. Энэ ... рине хүрьhэнэй 8—1... тиметр гэдэхэлээр л... жа болохо. Аммиага... энэ аргаар хүрьhэн... хада, сабшалангай ... дахин, тэрэнhээшье ... мэдэг байха юм.

Минеральна болон ... минеральна үтэгжүү... раагдаhан сабшалан... дэтэй катогоор нягтар... зохид. Энэ ушарта ... гооной ургаса гектар... 12 центнерээр ... байха юм.

Хабартаа сабшалан... мал адуулха ябадалые... шуулхаар болоо гэж... тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ... жэлгэ хээд үзэхэдэ, ... дадаг, ургаса ехэтэй ... лан дээрэ майн 15 ... мал бэлшээхэдэ, ... гурбанай нэгэ хубя... шолдог байшоо. И... хүрэтэр мал бэл... ургасань 2 дахин б... шоно. Тиимэhээ ... уhалагдадаг ургас... тэй сабшалан дээр... бэлшээжэ болохогү... шэ сабшалан дээ... удаан нэгэ газарта ... гүйгөөр адуулжа бо... бартаа мал сабшала... ябуулхагүйн тула, ... хорёолхо шухала.

Сабшалан, бэлшээ... жаруулха хүдэлмэр... данаар ябуулхын ... КПСС-эй обкомой, ... кын Министрнүү... ведэй тогтоолоор ... тын 20-hoo ... болотор республ... габшагай хоёр ... хогдоhон байна. ... колхоз, совхозуудай ... дууд, лугомелиора... рядууд, малшад б... сабшалан дээрэ ... рэгтэй бүхы хүдэл... хаба шадалаа ... ушартай.

Ажахынуудай ... тэд, нэн түрүүн аг... мелиораторнууд ... бэлшээри hайжару... дэлмэриие зүбөөр ... агротехническэ нар... та табиха уялгата...

Н. ХР...
РСФСР-эй ...
Буряадай АССР-эй ...
габьяата агр...

ТЕОРЕТИЧЕСКЭ КОНФЕРЕНЦИ ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

«СССР дотор национальна асуудал шиидхэhэн ушар хадаа социализмын гайхамшаг түйлалта мүн» гэhэн асуудалаар hаяхан Петропавловкада теоретическэ конференци үнгэргэгдэбэ. Партийна, комсомолой политическэ hуралсалай пропагандистнар, партийна организацинуудай секретарьнар энэ конференцидэ хабаадалсаа.

« Национальна асуудалаар Ленинэй суртал ба программа» гэhэн темээр Дэрэстэйн дунда hургуулиин партийна эхин организациин секретарь О. Д. Хандуева, «Социалис нацинуудай хүгжэжэ, бэе бэедээ дүтэлэлгэ» гэhэн асуудалаар Гэгээтын дунда hургуулиин багша Т. В. Шоболова, «Буряадай АССР-ые байгуулга — ленинскэ национальна политикын бодото бэелэлэй гэршэ мүн» гэhэн темээр «Знание» бүлгэмэй референт А. Г. Батуева гэгшэд элидхэлнүүдые хэлэн байна.

Уласхоорондын байдал тухай лекци партиин обкомой лектор А. С. Серебряков уншаба.

Б. ДАРМАЕВ.

Буряадай 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ нарин сэмбын фабрикын коллектив түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлэй даабарине болзорhоонь урид дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 484 мянган түхэригэй сэмбэ нэхэжэ гаргаба. Уласхоорондын hайндэр — Майн 1-нние ажалай шэнэ бэлэгүүдээр угтаха мүрысөөн мүнөө эндэ үргэнөөр дэлгэрнэ. Александра Михайловна Чупрова мүрысөөндэ хам оролсоод, халаан бүрнингөө даабарине ходо тоотой үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник А. М. Чупрова.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ХОЛБОО БАРИСААМНАЙ ҮРГЭДЭНЭ

Манай Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой коллектив Яруунын аймагай ажалшадтай холбоо барисаатай болоhоор үнихэнэй юм. Таряа тариха, хуряаха, үбhэ сабшаха, хурьга абаха халуун хаhа сагта заводоймнай хүдэлмэришэд олоороо хүдөөгэйнгөө нүхэдтэ туhа хүргэдэг. Тэрэнэй хажуугаар байрын гэрнүүдые, малай байрануудые барилдаг байнабди. Эндэхи hургуули, соёлой ордонууд болон саад, яслинуудта халуун уурал оруулаа hэмди. Манай хүдэлмэришэд Инсэнгын, Яруунын, «Комсомольский» совхозуудта трактор, машинануудые заhабарилха мастерской барлад, досооньь токарна, фрезерна станогуудые, ашаа үргэхэ крануудые тодхоhон юм. Энээнэй ашаар механизаторнууд трактор, машинануудаа түргэнөөр, hайн шанартайгаар заhабарилдаг болоо гээд хэлэмээр.

Заводоймнай хүдэлмэришэд хүдөөгэй ажалшадта жэлhээ жэл бүри улам ехээр туhа хүргэнэ. Хоёр жэлэй саахана аймагай түб Нарhата тосхондо табан зуун хүнэй багтаха заалтай соёлой ордоной байшан барижа эхилээ hэмди. Эндэ библиотекэ, теннис наадаха, хатар наада үнгэргэхэ залнууд бии байха юм. Энэ барилгаяа ойрын сагта дүүргэжэ, ашаглалгада тушаахамнай.

Витимэй совхоздо ехэ барилга хэнэбди. Мүнөө үедэ хоёр бүлэ айлай орохо хоёр гэр, трактор, машинануудые заhабарилха мастерской барижа эхилэнхэйбди. Яруунын, «Юбилейный» совхозуудта 200 толгой эбэртэ бодо малай байрлаха байрануудые оньhожоруулжа эхилээбди.

«Комсомольский» совхоздо 300 толгой эбэртэ бодо мал шахан таргалуулха фермын байра байдал барижа эхилээ hэмди. Энэ барилгада 40 мянган түхэриг hомологдоhон юм. Барилгашаднай май hара соо энэ барилгана дүүргэжэ, ашаглалгада тушаахаар шиидэнхэй. Тиихэдэ hаалишад, хонишодой зундаа амарха байрануудай барилга июнь hара соо дүүргэгдэхээр хараалагдана. Бидэнэр байгша ондо Яруунын аймагай колхоз, совхозуудта бүхы дээрэнь 174 мянган түхэригэй барилга хэхээр социалис уялга абаа hэмди.

Барилга хэхын хажуугаар, бидэ элдэб оньhон түхеэрэлгэнүүдые, токарна, фрезерна станогуудые колхоз, совхозуудта эльгээдэг байнабди. Манай бэрхэ мэргэжэлтэд хүдөө гаража, энэ оньhон түхеэрэлгэнүүдые мастерскойнууд соо тодхожо үгэдэг. Трактор, машинануудта хэрэгтэй детальнууд манай заводой цехүүд соо бүтээгдэнэ. Энэ жэл соо 40 мянган түхэригэй запчастьнуудые хэхэ байнабди.

Заводой комсомолой комитедэй секретарь А. Лубсановай хүтэлбэри доро соёлоймнай ордоной уран hайханай бүлгэмэй артистнар Улаан-Үдэhөө Яруунa санаар ошожо, холын отара, фермэнүүдэй hаалишад, хонишодто концерт харуулhан, лекци уншаhан байха юм. Хүдөөгэй ажалшад, хүдэлмэришэд дундаа айлшалалсажа, ажал хүдэлмэри, саашанхи хараа зорилгонууд тухайгаа хөөрэлдэдэг байха юм.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Ажалшадай депутадуудай городской Соведэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Улаан-Үдын комиссиин составые баталха тухай

...уряадай АССР-эй аймагуудай, городской, городуудай районуудай, сельскэ, сомоной болон поселогуудай ...шадай депутадуудай Соведүүдые һунгаха тухай дү...» 34-дэхи, 35-дахи статьянуудай үндэһөөр ажалша... депутадуудай городской Соведэй һунгалта үнэргэхэ ...н-Үдын городской һунгуулиин комиссие нийтын ...зацинуудай, ажалшадай бүлгэмүүдэй ба коллекти... ...эдэ түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха.

...унгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Батудаев** Иван ...ксандрович — Буряадай гүрэнэй Доржи Банзаровай ...жэтэ багшанарай институдай студентнэр, профес...уүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба алба хаагшадһаа.

...унгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Еремина** Екатерина Николаевна — Улаан-Үдын ТЭЦ-эй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Очиров** Бато-Мунко Ринчинович — Улаан-Үдын городской коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Ефимова Екатерина Сидоровна — Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Конева Людмила Степановна — городской 1-дэхи больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Крамаренко Людмила Викторовна — Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй профсоюзай организациһаа;

Мисайлов Геннадий Иванович — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой локомотив-хабсаралгын цехэй профсоюзай организациһаа;

Плосконосов Григорий Павлович — арми, авиаци ба флодто туһалха һайн дуранай бүлгэмэй Буряадай областной организациһаа;

Томских Леонид Романович — Улаан-Үдын авиационно заводой цехэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Хардаева Лидия Казаковна — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Комунис Союзай Улаан-Үдын городской организациһаа;

Цыренов Зоригто Юндунович — Буряадай барилгын управлениин гэр баридаг комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Шантанова Сэндэма Шантановна — Улаан-Үдын нооһо угаадаг фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Шестаков Владимир Александрович — Улаан-Үдын шэлэй заводой профсоюзай организациһаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной апрелиин 20.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведүүдэй һунгалта үнгэргэхэ аймагуудай һунгуулиин комиссинуудай составые баталха тухай

«Буряадай АССР-эй аймагуудай, городуудай, городуудтахи районуудай, сельскэ, сомоной болон поселогуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдые һунгаха тухай дүрэмэй» 26-дахи ба 27-дохи статьянуудай үндэһөөр аймагуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдые һунгаха һунгуулиин аймагуудай комиссинуудые нийтын организацинуудай, ажалшадай бүлгэмүүдэй нимэ түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха гэбэл:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Дергачев** Василий ...ович — Баргажанай ...хозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшад-...

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Заполь...** Валентина Николаевна — аймагай коммунальна предприятинуудай комбинадай хүдэлмэришэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Бубеев** Даши ...балович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Андриевский Николай Андреевич — Баргажанай загаһанай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа:

Арсеньев Константин Иванович — Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа:

Ринчинова Цыпылма Будуюновна — Уланай колхозой колхозниг уудһаа:

Сангадиева Ольга Энхеевна — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой коммунис организациһаа:

Сандакова Галина Мудановна — Хилганын колхозой колхозниг уудһаа:

Ульданова Нэлли Юсуповна — Баргажанай совхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа.

БАУНТЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Семушева** Антонина Борисовна — аймагай ...эй эмхи зургаануудай ...лмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Соболев** ...тор Степанович — Ци...анай приискиин Маловский участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Козулин** Влади... Николаевич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

...улов Дмитрий Дмитриевич — аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа:

...льжеулова Тамара Антоновна — «Путь к коммунизму» колхозой колхозниг уудһаа:

Верховых Зинаида Михайловна — Багдаринай дунда һургуулиин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа:

Имигеев Владимир Имихелович — коопзверопромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Платонова Галина Гавриловна — аймагай ажалшадай һуудал байдалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Фроленко Владимир Петрович — Багдаринай геологическа экспедициин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Ефимов** Фёдор Ер...вич — Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Белых** ...ргий Михайлович — «Бурятцелинстрой» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл 1-дэхи колонныи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Танхаев** Владимир ...икович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Андреева Майя Савельевна — аймагай больницын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Артюкова Полина Федоровна — «Победа» колхозой колхозниг уудһаа;

Иванов Иван Андреевич — XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Маковеева Анна Ивановна — «Дружба» колхозой колхозниг уудһаа;

Овдина Нонна Дмитриевна — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай аймагай организациһаа;

Перелыгина Агриппина Прокопьевна — Бэшүүрэй оёдолой фабрикын профсоюзай организациһаа.

ЗЭДЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Каленов** Василий ...ович — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Манаева** Раиса Мифтаховна — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай аймагай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Манзаров** Пурбо ...ович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

...дагуев Леонид Степанович — «Мир» колхозой колхозниг уудһаа;

...орев Вячеслав Константинович — аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Тарабукин Перфил Тарховмч — «Октябрьский» совхозой профсоюзай организациһаа;

Цырендоржиев Аюша Дугарович — Ленинэй орденто Борьёогой совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Шатуева Раиса Абрамовна — Петропавловкын дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Югова Анна Георгиевна — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа.

ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Тарасова** Раиса ...вна — Удэ-Витимэй геолого-бэдэрэлгын экспедициин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Цыре...** Содбо Галсанович — «...ба» колхозой колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Карбанов** Иван ...евич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

...арон Владимир Патанханович — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Батомункуева Мидыгма Жигмитовна — Яруунын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Ипатова Галина Афанасьевна — Нарһатын совхозой профсоюзай организациһаа;

Казаков Николай Ильич — Яруунын загаһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Цыренжапова Сэсэгма Эрдынеевна — Нарһатын дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Фомин Сергей Федосович — «Юбилейный» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

ЗАГАРАЙН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Левченко** Владимир Михайлович — аймагай гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Доморозова** Галина Михайловна — гэр байрын-коммунальна ажахын министерствын барилга-заһабарилгын участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Сахаровский** Юрий Михайлович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Зандаева Тамара Дашиевна — Загарайн дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Малых Пётр Александрович — Онохойн модоной комбинадай Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Пуховской Василий Михайлович — Шэнэ-Бэрээнэй заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Спиридонова Степанида Егоровна — Онохойн совхозой 2-дохи отделениин хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа:

Цыбикжапов Даржа Цыремпилович — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Харлова Евгения Сергеевна — аймагай ажалшадай һуудал байдалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

ЗАХААМИНАЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Ваганов** Александр Филиппович — Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Ринчинова** Зинаида Будаевна — «Коммунизмын зам» колхозой колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Субботин** Геннадий Николаевич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Батуева Ольга Азангаевна — Закаменск хотын 2-дохи дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Горковенко Тамара Михайловна — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Жаркой Сергей Иванович — Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай «Первомайский» руднигай, хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа:

Леонов Пётр Лукич — Гуджирска комплексно геолого-бэдэрэлгын партиин профсоюзай организациһаа:

Ринчинова Галина Бадмаевна — XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи отделениин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Цыренов Владимир Жамсуевич — Санагын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

КАБАНСКЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Шестаков** Георгий Иванович — Кабанскын автотранспортна предприятиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Хребтовская** Татьяна Александровна — Оймороһ совхозой 4-дэхи отделениин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Лукьянов** Михаил Александрович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Ануфриев Олег Данилович — Тимлюйн цементын заводой цехэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Иванова Наталья Петровна — Тимлюйн асбоцементын хэрэгсэлнүүдэй заводой профсоюзай организациһаа;

Мещенин Михаил Иванович — «Байкал» колхозой колхозниг уудһаа;

Решетникова Людмила Ивановна — Байгалай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Санкинов Борис Сергеевич — Кабанскын совхозой 3-дахи отделениин профсоюзай организациһаа;

Федюкова Екатерина Феофановна — Сэлэнгын 2-дохи дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Жанаев** Дамба Абидуевич — «Бурводстрой» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Яковлева** Евдокия Парамоновна — «Первомайский» совхозой профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Раднаев** Ананда Батуевич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Батомункуева Дулма Гамбалаевна — «50 лет Октября» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Баяртуев Ринчин Гыргеевич — Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Долгополов Юрий Яковлевич — Худанай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Жамбалова Цырендыжит Гунсуевна — Худанай совхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Мангатаева Тамара Дархановна — Хэжэнгын Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Нагаев Артём Фёдорович — Ермаковско геолого-бэдэрэлгын партиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

ХУРАМХААНАЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Сажинов** Занабазар Сажинович — аймагай багшанарай, дээдэ һургуулиин ба научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Ожигова** Наталья Ивановна — «Бурятцелинстрой» трестын оньһожоруулагдамал, нүүдэл 1010-дахи колонныи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Бадмаев** Климентий Потельхонович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Будаев Дугар-Цырен Ампилович — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Бубеева Тамара Шагжиевна — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай аймагай организациһаа;

Воронина Любовь Михайловна — Могойтын «Сельхозтехника» отделениин профсоюзай организациһаа:

Мышалова Зинаида Ивановна — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Толстихин Иван Гаврилович — Һахалиин совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Цыдыпова Антонида Табитуевна — Хурамхаанай совхозой 1-дэхи отделениин хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

ХЯАГТЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Виноградов** Пётр Петрович — Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Дамбаева** Александра Шираб-Нимбаевна — «Дружба» колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Белозёров** Пётр Екимович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Аносов Афанасий Георгиевич — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Ворона Фёкла Сергеевна — «Родина» колхозой 1-дэхи отделениин колхозниг уудһаа;

Краснояров Прокопий Григорьевич — Наушки станциин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Кузнецова Пелагея Екимовна — Хяагтын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Пашков Тимофей Иванович — ДОСААФ-ай аймагай организациһаа;

Тякт Элла Мартыновна — Хяагта хотын 1-дэхи дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Иванов** Ефим Васильевич — «Искра» колхозой колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Дугарова** Зинаида Дугаровна — «Знамя Ленина» колхозой 3-дахи бригадын колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Унагаев** Фадей Иванович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Алексеева Ирина Нестеровна — аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Дудкина Виктория Иосифовна — аймагай медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа;

Парпаев Юрий Шойропович — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай аймагай организациһаа:

Ревенская Лукерья Васильевна — Заганай колхозой колхозниг уудһаа:

Цыренов Батор Дамдинович — «Эрдэм» совхозой 3-дахи отделениин хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Фомина Зинаида Васильевна — Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

АХЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Сымбелова** Надежда Будаевна — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ.

Һунгуулиин комиссиин түтүүлэгшын орлогшо **Ошоров** Иннокентий Михайлович — «50 лет Октября» колхозой колхозниг уудһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Шагдуров** Загда Базарович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Будаева Татьяна Ринчиновна — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа:

Дамбаева Янжима Дагбаевна — Орлигой дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Донской Михаил Иванович — харгы-үйлэдбэриин 2216-дахи участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа:

Мунконова Екатерина Сыреновна — «Коммунизм» колхозой колхозниг уудһаа.

ПРИБАЙКАЛИИН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Токарева** Валентина Андреевна — Турунтаевай дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Шакун** Лидия Прокопьевна — гэр байрын-коммунальна ажахын министерствын барилга-заһабарилгын участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Машкин** Сергей Борисович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Елохина Алла Аркадьевна — «Прибайкалец» колхозой колхозниг уудһаа;

Баландин Василий Яковлевич — Таловска түмэр-бетон конструкцинуудай заводой профсоюзай организациһаа:

Глушков Григорий Иванович — Сэлэнгын модоной баазын Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа:

Насников Иван Прокопьевич — «Заветы Ильича» колхозой колхозниг уудһаа;

Патрахина Татьяна Павловна — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Томский Александр Дормидонович — Байгалай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Кулькова** Валентина Григорьевна — Ангарска леспромхозой профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Копылов** Пётр Петрович — Нижнеангарска загаһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Ненашев** Ефим Павлович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Белянин Иван Степанович — Хойто-Байгалай комплексно геолого-бэдэрэлгын партиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Клыков Николай Фёдорович — аймагай эд хэрэглэгшэдэй обществын хүдэлмэришэд ба алба хаагшадһаа;

Лейзенберг Светлана Иосифовна — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Симорчина Екатерина Алексеевна — «Дружба» колхозой колхозниг уудһаа.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Тадвашкина** Надежда Лазаревна — Сэлэнгын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Рябов** Серафим Никитович — шулуу нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй «Гусиноозёрская» шахтын профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Ринчинов** Сергей Дугаржапович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Воронин Анатолий Алексеевич — Урда аймагуудай электросетиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Плотников Юрий Иннокентьевич — Галуута-Нуур станциин локомотивна депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Перелыгина Фаина Исаевна — Гусиноозёрскын оёдолой фабрикын Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Султумова Цыцырен Чагдуровна — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Хайдапов Пётр Цырендашиевич — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Якимова Валентина Николаевна — Гусиноозёрскын 3-дахи дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Попов** Анатолий Васильевич — аймагай хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадай профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Убушеева** Софья Доржиевна — Түнхэнэй совхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Пахахинов** Вячеслав Константинович — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Асалханов Лев Михайлович — «Восточные Саяны» колхозой колхозниг уудһаа;

Батракова Валентина Ивановна — Саянай совхозой профсоюзай организациһаа;

Галсанова Галина Дамбаевна — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Дубова Мария Ивановна — Хэрэнэй дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Зарбуев Николай Бадмаевич — аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Седых Алексей Иванович — «Сибиряк» колхозой колхозниг уудһаа.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Емельянов** Александр Михайлович — Буряадай хүдөө ажахын турлагшын станциин хүдэлмэришэд, научна хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Шубина** Любовь Иннокентьевна — «Пригородный» совхозой Сотниковой теплицын комбинадай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

Һургуулиин комиссиин секретарь **Федотов** Тарас Исаевич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Банзаргашеев Дмитрий Рабданович — «Коммунизм» колхозой колхозниг уудһаа;

Ефимов Александр Филиппович — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниг уудһаа;

Звягина Вера Викторовна — Тарбагатайн аймагай больницын медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа;

Ринчинова Дарима Зандраевна — «Улаан Оронго» колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Румянцев Николай Трофимович — Тарбагатайн кондитерска фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа;

Цыбикова Манидари Бадмацыреновна — Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын 3-дахи отделениин хүдэлмэришэд ба алба хаагшадһаа.

ХОРИИН АЙМАГАЙ ҺУНГУУЛИИН КОМИССИ

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Намжилон** Даша Галсанович — аймагай гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Семёнова** Татьяна Николаевна — «Бурятцелинстрой» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл 335-дахи колонныи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадһаа.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Дагбаев** Данзан Дагбаевич — аймагай коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Дамбаев Георгий Шоёнович — Хүрбын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Домышева Ольга Михайловна — аймагай хэлхээ холбооной узелай хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ;

Дондоков Бадмажап Доржиевич — Анаагай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа;

Казадаев Василий Агеевич — Хориин леспромхозой профсоюзай организациһаа;

Носырева Елизавета Константиновна — Хориин 1-дэхи дунда һургуулиин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа;

Цыжипова Дыжит Доржиевна — Хориин совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба алба хаагшадһаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1973 оной апрелиин 20

Мүнөөдэр—залуушуулай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр

ГАРАА ШАНГААР АДХАЛСАЯЛ, НҮХЭД!

«Харнин оронуудай залуушуултай һаналаа нэгэдэлтын хүсэл бодол совет залуу үетэнэй ажабайдалда ямар һуури эзэлдэг бэ?»

Залуушуулай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэртэй дашарамдуулан, ехэ асуудалда харюусаха гүйлтатайгаар АПН элдэб мэргэжэлтэй залуу хүнүүдтэ хандаһан байгаа. Эдэ харюунуудай заримыень уншагшадай һонорто табинабди.

Анатолий АРКАТОВ, Москвадахи Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводой хүдэлмэришэн, 26 наһатай:

— Бүхы дэлхэйн ажалша залуушуулай уулзалтын нёдондо намар Москвада, Союзуудай байшангай Колонно зал соо болоходонь, манай заводһоо тэрээндэ хабаадаха зол хубида хүртөө һэм. 100 гаран ороной залуу хүбүүд, басагад эндэ суглараа бэлэй. Бултадаа залуунууд, согтой хүхюунүүд, эршэ зориг түгэлдэр... Ямар ехэ хүсэн байһыень ойлгоно аабзат! КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй бидэндэ, делегадуудта, эльгээһэн амаршалга-бэшэгэй уншагдахада, нэгэдэлэй ба эршэ хүсэнэй мэдэрэл үргэдэн ехэ болоо һэн. «Энэ мянган жэлэй һүүл багта бүмбэрсэг дэлхэйн ямар болохо байһаниинь далаад онуудай залуушуулһаа гол түлэб дулдыдаха байна. Хүн түрэлтэнэй ерээдүйн түлөө туйлай ехэ харюусалга залуушуулда тудана, ушарынь юуб гэбэл, ерээдүй залуушуулда, ажалша арадта хабаатай».

Һаналаа нэгэдэлгэ гээшые юун гэжэ ойлгонобиб? Хүнүүдэй сүлөөтэ байдалай, адли тэгшэ эрхын, зол жаргалай түлөө тэмсэгшэдтэ туһалхаар бэлэмби. Эгээл энээнэй тула би хүсэ шадалаа гамнангүй, үнэн сэхээр ажаллаха ёһотойб. Заводто гү, али тарялан дээрэ иимээр ажаллахадаа, эб найрамдал, социальна дэбжэлтэ тухай гүрэнэй политика бэелүүлдэг манай ороной экономическа хүсэ шадал бэхижүүлнэлди. Хүсэн түгэс, эб найрамдалта манай гүрэнэй хүгжэн...

Марина ЛИСЕЧЕНКО, 22 наһатай, Анатолий КОЛЕСНИКОВ 21 наһатай, студентнэр:

—Бидэ хоюулаа «СССР — Ирланди» гэжэ бүлгэмэй гэшүүдбди. Эртэ урдын, үндэр соёлтой энэ орон, Джонатан Свифтын, Бернард Шоугай Эхэ орон, һайхан сэдьхэлтэй, эрэлхэг зоригтой хүнүүдэй орон бидэнии үнинһөө хойшо һонирхуулдаг. Мүнөө дэлхэйн энэ хизаарта боложо байһан юумэн бидэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэнэ, һанаа зобоно. СССР-тэ ерэһэн залуу ирландецуудтай уулзажа, манай орон тухай, Лондоной хархис политикада эсэргүүгээр Хойто Ирландиин хүн зоной үнэн зүб тэмсэлдэ совет хүнүүдэй ямараар хандадаг тухай тэдээндэ хөөрэдэгбди, бэеэ дааһан байдалайнгаа түлөө Ирландиин арадай үнэн зүб тэмсэл дэмжэхэ... лай митинг, манифестацинуудые үнгэргэдэгбди.

һалбаралга шэнэ дай жүрөөдэгшэдэй амыень татаха байна бшуу. Харин бидэ, совет залуушуул, Эхэ орондоо үнэн сэхэ, бэеэ үгэнги үхибүүдынь ха юмбибди.

Хэрбээ дэлхэйн үнэн сэхэ хүнүүдэй, нэн түрүүн залуушуулай хүсэлэл оролдолго гаргаагүй һаань, американ коммунистка Анджела Дэвис яаха байгааб? Манай һанал нэгэтэй байлга, манай хамтын дэмжэлгэ, бидэнэй хамтын буруушаалга Анджелые түрмэһөө табюулаа.

Евгений ГАННУШКИН, врач, 26 наһатай:

Италиин газар дээрэ фашистнуудтай тэмсэлэй үедэ баатарай үхэлөөр унаһан совет солдат Фёдор Полетаевай нэрэ үшөө һургуулида һуража ябахадаа мэдэхэ болоо һэм. Италиин хүн зон тэрэниие Эсэргүүсэлтын баатар гэжэ нэрлээ һэн. Бидэ, хүбүүд, бултадаа тэрэнэй баатаршалгаар омогорходог, тэрээн шэнги болохые хүсэдэг бэлэйбди. Мүнөө, ехэ болоод байхадаа, һаналаа нэгэдэлгэ сэгнэдэг бүхы хүнүүдтэ энэ омог мэдэрэлээ ойлгуулжа, хэлэжэ шадахаб.

Түрэхэ гарахаһаа хүнэй сэдьхэлдэ байдаг энэ мэдэрэл ороной социальна байдалһаа дулдыдан хүгжэдэг гээшэ ааб даа. Хүнэй энэ мэдэрэл улам хүгжөөгдэдэг гү, али хонжогдон һалашадаг байна.

Манай совет гүрэндэ энэ мэдэрэл хүн бүхэндэ бага балшар наһанһаань хүмүүжүүлэгдэдэг юм. Эгээл иимэһээ Михаил Светловой «Гренада» гэжэ шүлэг дүшэ шахуу жэлэй турша соо хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэжэ, дурыень татажа байна бшуу.

Бидэндэ, дайнай һүүлээрхи совет залуушуулай үетэндэ, өөһэдын «Гренада» бии гэжэ балшар наһанһаа ойлгодогбди. Үнэн хэрэгэй түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдтэ туһалха арга хододоо бии. 1970 ондо, медицинскэ институдай студент байхадамни Перудэ газар хүдэлөө һэн. Перудэ ошожо туһалхын тула медик-студентнэрэй отряд эмхидхэхые шиидээ һэмди. Иимэ хүнүүд олон байжа, һайн дуратан бултадаа ошожо шадаагүй һааб даа. Минии нүхэр Володя Шинкаренкэдэ зол тудажа, Перудэ һайнаар хүдэлһэн байгаа. Энээнэйнгээ түлөө тэрэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдээ.

Зүгөөр би, хүн бүхэндэл адли өөрынгөө «Гренадада» бэлэмби.

(АПН).

Уласхоорондын шэнжэлэл

БРАНДТЫН ПОЛИТИКА ДЭМЖЭГДЭНЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр ФРГ-дэ ерэхээр хүлеэгдэжэ байһан ушарые Баруун Германиин политическэ, ниитын ажал ябуулагшад үргэнөөр шэнжэлэн тайлбарилжа үргэлжэлһөөр. Советскэ Союзай ба Баруун Германиин хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо үнгэргэгдэхэ хөөрэлдөөнүүд политическэ шухала удха шанартай байна. Л. И. Брежневэй федеральна канцлер В. Брандттай хэһэн хөөрэлдөөнүүд Европодохи түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ шухала туһа хүргэхэ байна гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ.

Ороной политическэ ехэ партиин — социал - демократическа партиин (СДПГ) съезд Ганноверта болоходоо. Баруун Германиин олониитын һанал бодолые дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ. Съездэ хабаадагшад «Бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал, харилсаа холбоо тогтоохын түлөө» гэһэн тогтоол олонхиин дуугаар баталан абаба. Социалис оронуудтай харилсаагаа һайжаруулха, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын, гүрэнүүдэй хоорондо үгэеэ ойлголсолго туйлахын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ шухала гэжэ тэрээ... дотор тэмдэглэгдэнэ.

СССР ба ПНР-тэй ФРГ-гэй хэһэ... договорнуудта съезд үндэр сэгнэ... үгөөд, ГДР-эй ба ФРГ-гэй хоорондо... харилсаанай үндэһэ һуури тухай дого...ворые һайшаан, Зүүн Европын оронууд...тай холбоо барисаагаа, харилсан ту...лалсалгаяа саашадань хүгжөөхые д... радхаһан байна. Иимэ тоо, баримта эб... харилсаа холбооной аша үрэтэй байһые гэршэлнэ: гансал 1972 ондо СССР ба ФРГ-гэй хоорондын худалдаа наймаа...най хэмжээн 24 процентээр үргэдэжэ 3,7 миллиард марка болоо.

ФРГ-дэхи «хүйтэн дай» жүрөөдэгшэд... нимэ байдалтай эбсэжэ, тэмсэлээ бо...люулаа гэжэ хэлэхын аргагүй. Европо...дохи түгшүүрилые һуларуулха дура... гүйшүүл НАТО-е бүри хүсэтэй болго... хэрэгтэй гэжэ шанга шангаар хашха...ралдана. Тиигэбэшье уласхоорондын... түгшүүрилые һуларуулха, эб найрам...дал тогтоохо гэһэн һанал бодол Баруун Германида булижа байнхай.

ИНДОХИТАД: ТҮГШҮҮРИЛЭЙ ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ

Харин гүрэнүүдэй али бүхы хамааралсалгые болюулха, Вьетнамай, Лаосой асуудалнуудаар хэлсээнэй дүримүүдые саг соонь бүрин бэелүүлгэ энэ районгодохи оршон байдалые тодорхойлһон гол шухала асуудал мүн гэжэ үнгэрһэн долоон хоногто Индохитадта болоһон үйлэ хэрэгүүд гэршэлэн баталаа.

Вьетнамай асуудалаар Париждахи хэлсээнэй баталагдаһанһаа хойшо гурба, харин Лаосой асуудалаар хэлсээндэ гар табигдаһанһаа хойшо хоёр һара үнгэрөө. Зүгөөр Урда Вьетнамда, Лаосто буудалдаан зогсоогдоогүй байһаар. Урда Вьетнамай Республикын революционно саг зууран правительствын мэдэлдэ байһан районуудай зарим хубиие булимтаран эзэлхые оролдон, сайгон сэрэгүүд харата ябуулгануудаа үргэлжэлүүлһээр. Лаосто хархис хүсэнүүд иимэ харата ябуулгануудые хэнэ. Тэрээнһээ гадна, американ авиаци Лаосой газар дайдые зэрлиг бүдүүлигээр бомбодожо эхилээ.

Имагтал Лаосто бэшэ, харин Камбоджодо США-гай хархис хүсэнүүд харата ябуулгануудаа хэжэ үргэлжэлһөөр. Урда Вьетнамда тулалдаан зогсоогдоогүй байһаар. Американ сэрэгүүдэй һүүлшын подразделенинүүд Урда Вьетнамһаа га...ража ошобошье, зэбсэг хэрэгсэлнүүдэ... орхиһон. сэрэгэй баазануудаа усад... гүй байна. 10 мянга гаран америка... советнигүүд Урда Вьетнамда үлөө... байнхай.

Вьетнамай Демократическа Республи...кын уһа мүрэнүүдтэ табигдаһан ми... абаха хүдэлмэриие зогсоохо гэһэн за... ралта һаяхан Вашингтонһоо хоёрдох... үгтэһэн байна.

Камбоджын газар нютагуудые амер...кан авиаци зэрлиг бүдүүлигээр бомбо...доно. Үдэрэй турша соо «B-52» тухай... бомбардировщигууд, «Фантом» тух... лэй самолёдууд Камбоджын элдэб ра... онуудые бомбодоно. Американ хэблэл... тоолон гаргаһанай ёһоор үдэр бүр... Камбоджые бомбодолгодо 3,6 миллион доллар гарана.

Урда Вьетнамдахи байдал үшөөл түг...шүүрилтэй байна, Лаос ба Камбоджын нютагуудые американ авиаци бомбодо... үргэлжэлһөөр гээд Франциин «Юма...те» газетэ бэшэнэ. Энэнь ямар удхатай гэхэдэ, Холбоото Штадууд дэлхэйн энэ районодо хамааралсаха байһанаа үргэл...жэлүүлхэ хүсэлэнтэйень гэршэлнэ.

АЗИДА ХАРИЛСАА ХОЛБОО БАЙГУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

Ази ба Дурна зүгэй хэрэгүүдые эрхилхэ ООН-ой экономическа комиссиин (ЭКАПВ) 29-дэхи сесси Токиодо боложо байна. Нютагай экономическа харилсаа холбооной, хүдөө ажахые хүгжөөлгын, байгаалиин баялигуудые ашаглалгын асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ. Азиин ба Дурна зүгэй бүхы оронуудай харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай делегадууд сесси дээрэ хэлэһэн байна. Эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ Азиин, Дурна зүгэй бүхы оронуудай харилсаа холбооe улам үргэдхэхэ шухала гэжэ тэдэнэр тэмдэглээ. Филиппинын, Лаосой, Индонезиин ба бусад гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ энээниие тэмдэглэһэн байна. Японой Премьер-Министр К. Танака ЭКАПВ-ын нэмэл сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Азиин ба Дурна зүгэй гүрэнүүдтэй харилсаа холбоогоо, худалдаа наймаа үргэдхэхэ хараа бодолтой байһанаа мэдүүлээ.

Дэлхэйн энэ районой оронуудтай СССР-эй экономическа холбоо барисаа... харилсаа холбоон бата бэхи үндэ... һууритай гэжэ совет делегациин толгой...логшо тэмдэглэбэ. ЭКАПВ хадаа Ази ба Дурна Зүгэй оронуудай экономическа холбоо барисаанда ехэ туһа хүргэ... уласхоорондын эмхи болоно гэжэ СССР тоолоно.

ЭКАПВ-ын хүдэлмэридэ түрүүшынхеэ хабаадаһан Хитадай делегациин түлөө...лэгшэдэй хардалга гүрдэлгэтэ үгэ х... лэлгэ сессиин хүдэлмэриие эбдэһэн байна. Советскэ Союзай политика... эсэргүүгээр ажал ябуулга хэжэ ба... тухайдаа тэдэнэр һүүлэй үедэ мэдүүлэ...

Хитадай делегадуудай хэлэһэн үг...нүүд хүгжэжэ байгаа оронуудай нэгэ...дэлые, нэгэдэлэй эб эе таһалха гэһэ... Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй һэдэлгэ элирхэйлнэ.

Ю. КОРНИЛОВ, В. ХАРЬКОВ, А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

ДЭЛХЭЙН 135 ОРОНОЙ СТУДЕНТНЭР СОВЕТСКЭ СОЮЗДА ҺУРАНА

Үндэһэн кадрнуудые бэлдэжэ үгэхэ асуудалаар гадаадын оронуудтай СССР-эй хэдэг харилсаа холбоон элдэб аргаар бэелүүлэгдэнэ. Эрдэм гэгээрэл хүгжөөн дэлгэрүүлхэ программа олон холын хараатай түсэбүүдые табилгада, тэдээниие мүнгөөр хангалгада Советскэ Союз хабаадана, эдэ оронуудта һургуулиин элдэб байшангуудые, һуралсалай научна түбүүдые, шэнжэлгэ хэхэ лабораторинуудые бариба.

Дээдэ һуралсалай талаар СССР мүнөө дэлхэйн 135 оронтой уласхоорондын холбоо барисаатай. Социалис 12 гүрэнэй, Түбэй болон Зүүн-Урда Азиин 18 ороной, араб — 17, Сахараһаа урдуурхи Африкын — 44, Латинэ Америкын — 22, хүгжэнги капиталис 22 гүрэнэй түлөөлэгшэд мүнөө манай орондо һурана. Тэдэнэй һуралсал манай 60 хотын 500-аад дээдэ һургуулинуудаар, эрдэм-шэнжэлгын эмхи зургаануудаар бэелүүлэгдэнэ.

Харин оронуудай эрхэтэдэй дундаһаа хэдэн арбаад мянган мэргэжэлтэд совет дээдэ һургуулинуудые дүүргээд, орон нютагуудтаа амжалтатайгаар ажаллана. Совет дээдэ һургуулинууд гадаадын оронуудай вузуудта хүдэлхынь тула жэл бүри мянга гаран профессорнүүдээ, багшанараа эльгээдэг. Советскэ Союзай туһаламжаар олон оронуудта эрхим зэргын институдууд тогтоогдоһой гү, али тогтоогдожо байна.

Оронойемнай институдууд, техникумүүдтэ гадаадын 35 мянга гаран залуушуул һурана. 16 мянга шахуу хүн богони болзортой элдэб янзын курсануудта һурана, стажировко, үйлэдбэриин практика гарана, ород хэлэ шудална.

Гадаадын оронуудай түрүүшын һурагшад СССР-тэ 1922 ондо ерээ һэн. Тэдэнэр хүршэ Монгол ороной басагад, хүбүүд байһан юм. Энээнһээ гадна, испан залуушуул дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ манда һураа һэн.

Гадаадын оронуудай үндэһэн кадрнуудые бэлдэлгын шэнэ шата 1946 онһоо эхилһэн юм. Арадай демократиин, социалис хүгжэлтын замда ороһон оронуудай олон залуушуул СССР-тэ һурахаяа ерэдэг болоо бэлэй. Албаниин, Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Польшын, Румыниин, Чехословакиин, ДРВ-гэй, КНДР-эй, Хитадай, хожомшог Кубын хүбүүд, басагад ерэжэ, совет студентнүүдэй интернациональна бүлэдэ ородог байгаа. 1956 онһоо Азиин, Африкын хүгжэжэ байгаа оронуудай студентнэр нэмээ һэн.

Гадаадын оронуудай залушуул техническэ мэргэжэлтэдые бэлдэдэг училищинуудта, тусхай дээдэ һургуулинуудта, аспирантурада һурадаг, научна стажировко гарадаг. Манай дээдэ һургуулинуудта һурадаг гадаадын студентнэр 162 мэргэжэл шудална.

Манай орон хүгжэжэ байгаа оронуудта өөһэдын эрдэм гэгээрэлэй эмхи зургаануудые тогтоон байгууляха хэрэгтэнь али болохо туһа хүргэдэг. Һургуулинуудые, һуралсалай түбүүдые бариха шухала түхеэрэлгэнүүдээр тэдээниие хангаха ябуулга—тиимэ туһаламжануудай нэгэ талань болоно. Дээдэ, тусхай дунда һуралсалай министерствын зүтһөө хүгжэжэ байгаа оронуудай 23 дээдэ һургуули, 5 техникумые түхеэрэлгээр хангаа.

Конакриин (Гвиней) политехническэ, Пномпень хотын (Камбоджо) дээдэ техническэ, Рангунай (Бирмэ) ба Бомбейн (Инди) технологическа, Бумердестэхи (Алжир) Африкын нефть шэнжэлдэг институдууд, Тунисай инженерна һургуули, Бахр-Дар хотын (Эфиопи), Кабулай политехническэ болон бусад институдууд мэдээжэ болонхой. Эдэ һургуулинууд бултадаа Советскэ Союзай туһаламжаар баригдаа.

СССР-эй, хүгжэнги капиталис оронуудай дээдэ һургуулинуудай хоорондын харилсаа холбоон алишье талада ашатай туһатай байхаар бэелүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, СССР ФРГ хоёр жэл бүри 30—40 эрхэтэдээ эльгээлсэжэ, ород, немец хэлэ зааха багшанарай научна стажировко гаргуулдаг, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ курсануудта һургадаг, шэнжэлхы хүдэлмэридэ, лекци уншалгада хабаадуулна.

Гадаадын оронуудай һургуулинуудтай учебнигүүдые, һуралсалай элдэб хэрэгсэлнүүдые, методикодо хабаатай заабаринуудые, һуралсалай, түсэбүүд, программануудые олоор абалсадаг.

Совет болон гадаадын оронуудай дээдэ һургуулинуудай харилсаа холбоон арадуудай хоорондын хани барисаас, үгэеэ ойлголсолгые батадхаха, хүн түрэлтэнэй хүгжэхэ, һалбаран мандаха хэрэгтэ туһа хүргэхэ зорилготой.

С. СОХИН.
СССР-эй Дээдэ, тусхай дунда һуралсалай министерствын управлениин начальник.

ТЕЛЕВИДЕНИИН ШЭНЭ АППАРАДУУД

Манай совет ороной промышленность 1971 онһоо хойшо телевидениин программа дамжуулдаг бага хүсэтэй «РПТН» гэдэг өөрөө хүдэлдэг аппарадуудые гаргадаг болоо һэн.

Иимэ аппарадууд телевидениин дамжуулга харадаггүй заахан һуурин тосхонуудай хажууда табиха гэһэн зорилготой юм. Тус аппарат полупроводниково приборнууд дээрэ түхеэрэгдэһэн, хүсэ шадалынь гэхэдэ, нэгэ ватт, таба-долоон модоной газарта телевидениин дамжуулга харуулха аргатай.

«РПТН» түхэлэй телевизионно шэнэ аппарадууд 1972 ондо манай Бурлядай республикада абтажа, хоёр нютагта тодхогдоһон байгаа.

Һаяшаг Бэшүүрэй аймагай Шэбэртэ, Дабаата нютагуудта шэнэ аппарат тодхогдожо, телевидениин дажуулга харуулагдадаг болобо.

1973 ондо түсэбэй ёһоор үшөө хэдэн иимэ аппарадууд республикымнай холын нютагуудта табигдахаар хараалагдана.

Б. ЦЫРЕНДОНДОКОВ, республикын радио ба телевидени дамжуулгын станцинуудай главна инженер.

Улаан-Үдэ хотын Гагаринай нэрэмжэтэ үйлсэдэ оршодог хилээмэнэй 29-дэхи магазинай коллектив тухай худалдан абагшад хододоо дулаахан үгэнүүдые хэлэжэ ябадаг. Хилээмэнэй, кондитерска зүйлнүүд, торт, печени, саахар эндэ элбэгээр табяатай байдаг. Тиимэһээ хүнүүд дуратай юумэеэ шэлэн абана.

Тус магазинай наймаалагшад худалдан абагшадта налархай дулаахананаар хандадаг, түргэн хангадаг юм. Тиимэһээ магазин үдэр бүри 1700 килограмм хилээмэ, 500—600 килограмм халаашын зүйл худалдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хилээмэнэй 29-дэхи магазинай түрүү наймаалагшадай нэгэн Галина Банзаракцаева.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

Телефон · Телеграф · Радио — ХИЛЫН ГААНАҺАА

СССР-тэ ЭЛЬГЭЭНЭ

БЕРЛИН. 1974—1975 онуудта ГДР-эй промышленность тус тустаа 10, 16 тонно ашаа үргэхэ аргатай «Альбатрос», «Сокол» түхэлэй портын 167 кран Советскэ Союзда эльгээхэ байна.

Һаяхан Лейпцигтэ болоһон уласхоорондын яармаг дээрэ «Альбатрос» түхэлэй кран алтан медаляар шагнагдаа һэн.

БУХАРЕСТ. СССР Румыниин мебель ехээр худалдан абадаг. Румыниин модо болбосоруулгын комбинадууд пордукцияа 150 гаран вагондо ашаалжа, СССР-тэ үдэр бүри эльгээдэг юм.

Румыниин мебелиин гоё һайхан, шанар һайнтай байһые иимэ баримта элирхэйлэн гэршэлнэ: энэ жэлдэ социалис оронууд — Советскэ Союз, Венгри, Чехословаки, Югослави урдынхиһаа хоёр дахин ехэ мебель худалдажа абаха.

ВАРШАВА. Эндэхи 40 шахуу предприяти продукцияа Советскэ Союзда эльгээдэг. Байгша ондо Польшын ниислэл хотын предприятинууд газаашань гаргаха продукциингаа 40 процентыень СССР-тэ эльгээхэ юм.

Двигатель, генератор, электронно ба ртутна лаампа, микроскоп, үрэмдэлгын станок, гидравлическа пресс, гадар хубсаһа, косметикэ, медикаментнүүдые Советскэ Союз абаха байна.

(ТАСС).

БУХАРЕСТ

Бухарестдэ уулзалга болобо

ТАСС

Албанай хэрэгээр эндэ ерэһэн СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречкын хүндэлэлдэ СРР-эй национальна оборонын министр, армиин генерал И. Ионицэ уулзалга хэбэ.

Уулзалгын үедэ СРР-эй национальна оборонын министр И. Ионицэ, СССР-эй оборонын министр А. А. Гречко гэгшэд үгэ хэлээ.

ЛОНДОН

Таатай һайн хараа түсэбүүд

ТАСС

СССР-эй, Великобританиин хоорондохи худалдаа наймаанай - экономическа харилсаан улам хүгжэхэ байна гэжэ Англиин худалдаа наймаанай ба промышленностиин министр Питер Иокер, Советскэ Союзһаа Лондондо бусажа ерэһэнэйнгээ һүүлээр, найдажа байһанаа мэдүүлээ. Советскэ Союз промышленна ба технологическа олон шэнэ проектнүүдые бэелүүлнэ. Эдэниие бэелүүлгэдэ Англиин фирмэнүүд хабаадалсажа шадаха байгаа гээд тэрэ хэлэбэ.

Научно-техническэ, худалдаа наймаанай-экономическа харилсаа холбооной талаар Советскэ Союзай ба Англиин правительствануудай хоорондын саг үргэлжын комиссиин Москвада зарлагдаһан хоёрдохи сессиин хүдэлмэридэ хабаадаһан Британиин промышленностиин конфедерациин президент М. Клэпэм, конфедерациин генеральна директор К. Адамсон Англиин ба Советскэ Союзай хоорондохи худалдаа наймаан таатай һайн хараа түсэбүүдтэй гэжэ тэмдэглээ. «Минии һанахада, хоёр ороной хоорондохи худалдаа наймаан улам үргэдхэгдэхэ аабза гэжэ багсаанаб»,— гээд Клэпэм хэлэбэ.

ИСЛАМБАД

Пакистанай правительствын харюу

ТАСС

Урда Азидахи байдалые заһаруулха тухай Индиин ба Бангладешэй апрелиин 17-до Делидэ абаһан хамтын декларациин дүримүүдые зүбшөэлхын тула Индиин правительствын түлөөлэгшэдые урихаар Пакистанай правительство шиидхээ гээд Индиин ба Бангладешэй оруулһан дурадхалнуудта харюу болгожо, эндэ тунхаглагдаһан правительственна мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

ВАШИНГТОН

Эрид буруушаана

ТАСС

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй национальна нэгэдэлэй Вашингтондохи таһаг мэдүүлгэ тунхаглахадаа, Камбоджын, Лаосой сүлөөлэгдэһэн нютагуудые американ авиациин зэрлиг бүдүүлигээр бомбодожо байһые эрид буруушаагаа. Зүүн-Урда Азиин оронуудай хэрэгүүдтэ США-гай хамааралсаха хүсэлэнтэй байһыень эдэ бомбодолгонууд элирхэйлэн гэршэлнэ гээд мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Иимэ хараа бодол аюултай байна гэжэ тэмдэглээд, Зүүн-Урда Азиһаа Холбоото Штадуудай бүхы сэрэгүүдые бүрин гаргаха эрилтэ эб найрамдалай тала баригшад табина.

НЬЮ-ЙОРК

Хоёр ороной арадуудай аша туһада

ТАСС

Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаанай һайжаржа байһандань, американ олониитын түлөөлэгшэд сэдьхэлээ ханана. «Совет-американ харилсаа үргэдхэхэ зам нээгдээ», — гэжэ «Нью-Ёорд ревью» журналай редактор Джессика Смит, һүүлшынгээ номерто статья тунхаглуулхадаа бэшэнэ. «Хоёр ороной ба бүхы дэлхэйн арадуудай ажаһа байдалай, элүүр энхын, дэбжэлтын аша туһада шухала асуудалнуудые шиидхэхын тула СССР-эй, США-гай мэргэжэлтэд ехэ хүдэлмэри хэжэ эхилээ» — гэжэ мэдээжэ американ публицистика тэмдэглэнэ. Худалдаа наймаанай харилсаа... гэдхэхэ тухай хэлсэ... энээнэй гол шухалань ...но.

Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай хоорондо... харилсаае һайжаруулха... түлөө тэмсэхэ шухала... нёдондо жэл Советскэ Со... да айлшалһан негритян... луушуулай ба профсо... делегацинуудай гэшүүд... налай хуудаһануудта ... нэ. «Хоорондоо ходо... ябалсажа, эрилтэ хүсэ... гүүдээ мэдэжэ байхада... найрамдалай түлөө тэмс... гол шухала зорилгонууд... шиидхэжэ болоно», — ... СССР-тэ ерэһэн американ делегациие хүтэлбэрилһэн Дж. Мэрфи бэшэнэ.

ВАРШАВА

Хитадай политика тухай „Штандар млодых“ газетэ бэшэнэ

ТАСС

Эб эе таһалха Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй ажал ябуулга тухай шэнжэлэл «Штандар млодых» газетэ тунхаглаа.

Социалис оронуудай гадаадын политика буруу һүргэхын тула Хитадай хүтэлбэрилэгшэд али болохоор эрмэлзэнэ гээд уулзалганууд дээрэ Хитадай дипломадуудай хэһэн мэдүүлгэнүүд гэршэлнэ гэжэ газетэ бэшэнэ. Хоёр дайсан тухай «теорёороо» гадаадын политическэ ябуулгануудаа Пекин далдалхаяа болинхой. Мүнөө үедэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэдтэ ганса дайсан бии: Советскэ Союз ба бусад социалис оронууд, мүн Коммунис партинууд.

Социалис оронуудай хоорондохи эб эе таһалха, харилсааень һуларуулха, нэгэдэлыень эбдэхэ гээшэ ... номнолгын гол зорилго... но. Эгээл нимэһээ С... зүрюу добтолго хэнэ.

ООН-до зүрилдөө б... гохые КНР оролдожо ... гээд газетэ бэшэнэ.

Социалис гүрэнүүдэй... түрүүн Польшын аша ... да аюул тохёолдуулаг... гэй үһөө хяһаа нэхэ... Пекинэй хүтэлбэрил... үнинһөө хойшо ха... тогтоожо, һаймһаржа... һаниинь гайхалтай гэ... зетэ саашадаа тэмдэ...

Марксизм-ленин... КНР-эй хүтэлбэрил... холодолго, маоистнууд... эе таһалһан ажал я... имагтал Коммунис ... нуудта, революционно ... хүсэнүүдтэ бэшэ, хар... түрүүлэн бүхы хитад ... ехэ хоро хүргэнэ гээд ... дотор хэлэгдэнэ.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ**.

1, 15, 25, 26, 34, 43

«Спортлотогой» апрелиин 20-до Ленинградта үнгэргэгдэһэн II-дэхи тиражда иимэ номернууд тудаа гэжэ «Спортлотогой» Буряадай зональна управлени мэдээсэнэ.

Удаадахи 12-дохи тираж апрелиин 30-да Таллин хотодо үнгэргэгдэхэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет болон облпрофсоведтэ. СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл. Полинууд дээрэһээ абтаһан мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Үнэн үгөөрөө туһална» — КПСС-эй Октябрьска райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр И. Парфёновой статья. «Хиналтагүй байһанай хойшолон» — М. Олзоевой статья. Мэргэжэлтын зүбшэл. «Промышленность — хүдөө ажахыда» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ. Ажалшадай депутадуудай городской Соведэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Улаан-Үдын комиссиин составые баталха тухай. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ. Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведүүдэй һунгалта үнгэргэхэ аймагуудай һунгуулиин комиссинуудай составые баталха тухай.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Хилын саана. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ. Эрдэм, техникын һонин. Хүн ба байгаали.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

18.05 — «Дорога Беркутчи» — Киргизэй телевидениин фильм. 18.30 — Һурагшадта—«Целиноморцы» (телеочерк) 18.45 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.05 — «15 республикын хүбүүд» — телеочерк. 19.20 — Хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаһан дамжуулга. «Табан жэлэй алхам». 19.50 — М. Глинкын хүгжэмдэ — «Блестящий дивертисмент». 20.10— Телепанорама. 20.30—«Первый парень» — залуушуулда зорюулагдаһан дамжуулга. 21.30 — А. Писемский. «Тысяча душ» — түбэй телевидениин зүжэг. (2, 3-дахи сери).

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республикадамнай үүлэтэйшэг байха, Байгал шадар, урда аймагуудаар зарим газарта багаханаар саһан орохо, бусад газарта шииг нойтон унахагүй. Баруун-хоноһоо секундын 10—14 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. 4—8 градус дулаан болохо.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-00420. Заказ №